UPDF
WWW.UPDF.COM

پرسش های تشریحی باپاسخ ازکل کتاب هویت اجتماعی پایه دوازدهم

خلاصه درس ۱

به فعالیت های آگاهانه ،ارادی وهدفدار انسان ،کنش انسانی می گویند.

تا آگاهی نباشدکنشی صورت نمی گیرد. آگاهی صحیح آگاهی ناصحیح

فردآگاه تا تصمیم نگیرد واراده نکند، کنشی انسانی صورت نمی گیرد.

کنش های انسانی هدف مند وبامعنی هستند.(کنش های یکسان،هدف ها ومعانی یکسانی ندارند.)

هرکنشی پیامدهای ارادی داردکه به کنش فردیادیگران وابسته است.

مثلا: مطالعه ⟸ یادگیری(وابسته به کنش فرد)،کسب نمره(وابسته به اراده استاد)

پیامدی که به اراده ی انسان بستگی ندارد⟸ پیامد غیرارادی ونتیجه طبیعی کنش است. مثلا بازکردن پنجره ورود هوای تازه به کلاس

پیامدهای غیرارادی کنش انسانی ⟸ قطعی وحتمی اند.

پیامدهای ارادی کنش انسانی ⟸احتمالی اند.

هویت کنش به آگاهی است. هدف رفتاری:کنش ها راکنترل کنید وبه پیامدهای آن بیشتر فکر کنید.

سوالات درس ۱

۱- **کنش وکنشگر راتعریف کنید:**پاسخ:فعالیتی آگاهانه وارادی که انسان انجام می دهد کنش انسانی است.انسانی که کنش انجام می دهدکنشگراست.

۲- **کنش های انسان دارای چه ویژگی هایی است؟**باآگاهی انجام می شودومی داندکه چکارمی کند.براساس خواست ،اراده ،میل وباتصمیم خودانجام می دهد.برای رسیدن به مقصدوهدفی انجام می دهدوفعالیت های انسان دارای معنا ومفهوم است.(آگاهانه،ارادی،هدف دار،معنادار است.)هرکنش انسانی ممکن است درموقعیت های زمانی ومکانی متفاوت معانی متفاوتی داشته باشد.

۳- **شک وتردید هنگام اتخاذتصمیم ،نشان دهنده کدام یک ازویژگی های کنش انسانی است؟**پاسخ: وجوداراده

۴- **آیاممکن است یک کنش انسانی چندین معناداشته باشد؟**مثال بزنید:بله گاهی ظاهرکنش یکسان است ولی اطرافیان معانی متفاوتی ازآن برداشت می کنند.هرکنش انسانی درطرف زمانی ومکانی ،معنای خاصی ممکن است داشته باشد.مثلا دانش

UPDF
WWW.UPDF.COM

آموزدرکلاس انگشت اشاره خودرابالا می برد ممکن است سوال داشته باشد.ممکن است درخواست خروج از کلاس داشته باشد وممکن است قصددیگری داشته باشد.لبخندگاهی معنای تشکردارد گاهی معنای ترحم وگاهی معنای تمسخر و..

یا هنگامی رانندگی بوق می زنیم ومعانی متفاوتی ازبوق زدن ما ایجادمی شود: اعلام خطر،تشکر،خداحافظی،ابراز شادی کردن،اعتراض کردن و...

۵- **کنش انسانی با آگاهی چه ارتباطی دارد؟**پاسخ: تاآگاهی وجودنداشته باشد کنشی انسانی صورت نمی گیرد.کنش هایی که خارج ازآگاهی ونیت هستند جزءکنش های غیرانسانی به حساب می آیندمثلا اگرضربه چکش به انگشت مان برخوردکندوناگهان صدایی دردآلود سردهیم،این نغمه دردآلود کنشی انسانی نیست بلکه بازتابی طبیعی وغیرارادی است.

۶- **آیا همه پیامدهای کنش وابسته به آگاهی واراده ی انسان هااست؟** پاسخ:خیر.برخی ازپیامدهای کنش های انسان ،جنبه غیرارادی وغیرانسانی(طبیعی)دارند.مثلا کنش سیگارکشیدن پیامدبیماری رابه دنبال دارد که کنشگربه دنبال رسیدن به آن نبوده واراده ی درخصوص آن پیامدطراحی نکرده است.

۷- **انواع پیامدهای کنش های انسانی را بنویسید:** پاسخ:۱- پیامدهای ارادی وابسته به اراده کنشگرکه توسط کنشگرقابل کنترل است ولی احتمالی است وممکن است تحقق پیدانکند.۲- پیامدارادی وابسته به اراده دیگران که دیگران با واکنش نسبت به کنش کنشگر ،ایجادمی کنند.البته احتمالی هستند وممکن است اتفاق نیفتند.۳- پیامدهای غیرارادی که جنبه طبیعی وقطعی دارندوکنشگردرصددایجادآن نبوده است ولی حتما اتفاق می افتند.

۸- **پیامدهای ارادی کنش انسانی با پیامدهای غیرارادی کنش انسانی چه تفاوت هایی دارند؟** پاسخ : پیامدهای ارادی احتمالی هستندکه ممکن است روی دهند وممکن است روی ندهندولی پیامدهای غیرارادی قطعی وحتمی هستند وتحت کنترل انسان نیستند.

۹- **انواع پیامدهای کنش ورزش کردن رابنویسید:**کسب سلامتی پیامدارادی وابسته به اراده کنشگراست.کسب مدال ورزشی پیامد ارادی وابسته به اراده دیگران است. سوزاندن چربی وانرژی پیامدغیرارادی آن است.

۱۰- **انواع پیامدهای کنش سیگارکشیدن رابنویسید:** سرگرمی پیامدارادی وابسته به اراده کنشگراست.جلب توجه پیامد ارادی وابسته به اراده دیگران است. بیمارشدن پیامدغیرارادی آن است.

۱۱- **انواع پیامدهای کنش کنترل خشم رابنویسید:** حفظ آرامش شخصی پیامدارادی وابسته به اراده کنشگراست.میزان پذیرش دیگران یا کاهش پرخاشگری پیامد ارادی وابسته به اراده دیگران است. کنترل ضربان قلب پیامدغیرارادی آن است.

۱۲- **مفهوم جمله زیرچیست:"آدمی درگرو عمل خویش است."**پاسخ:معیارآدمی به عاقبت اندیشی درخصوص رفتار واعمالش است.

پرسش های تکمیلی ومفهومی بیشتر:

UPDF
WWW.UPDF.COM

۱۷-در کلاس هویت اجتماعی امروز، انواع کنش های انسانی که از ابتدای جلسه ی امروز ا... در مشخص کنید.

قدم زدن در کلاس ونشستن:کنش فردی _ حضور و غیاب دبیر:کنش اجتماعی _ پرسش و پاسخ دبیر با تعدادی از دانش آموزان:کنش اجتماعی .فکرکردن:کنش درونی

۱۸-چند کنش غیرانسانی(طبیعی) در محیط مدرسه مثال بزنید؟

تابش نور خورشید _ رشد گیاهان باغچه _بارش باران،نفس کشیدن دانش آموزان

۱۹-چگونه ممکن است کنشی از انسان سرزند ولی کنش انسانی به حساب نیاید؟ مثال بزنید.

گاهی ممکن است انسان حرکت و کنشی داشته باشد که نسبت به آن آگاهی و برنامه ریزی ندارد مثلا:باضربه ای به انگشت خودبزندوناخواسته بالانسی ریتمیک یا نغمه ای خاص سردهد.

۲۰-اجزا و ویژگی های یک کنش انسانی را در قالب یک مثال توضیح دهید.

چون احساس تشنگی می کنم برای رفع آن اجازه می گیرم از کلاس خارج می شوم به حیاط مدرسه رفته آب می خورم و به کلاس باز می گردم.رفع تشنگی هدف من است.اراده می کنم تشنگی خود را در حین تدریس معلم رفع کنم(ارادی بودن)با انگشت اجازه می گیرم(معنا دار بودن)آگاهی دارم که برای رفع تشنگی باید از کلاس خارج شد و چون در حضور معلم هستم بدون اجازه از کلاس خارج نمی شوم(تناسب داشتن با موقعیت زمانی،مکانی و اجتماعی)

۲۱-کنش انسانی در کلاس مثال بزنید که معنای متفاوتی داشته باشد؟

بالا بردن انگشت اشاره:معنای اجازه گرفتن جهت خروج از کلاس،سوال پرسیدن از دبیر،اعتراض نسبت به موضوعی و....

۲۲-پیامد های کنش حضور شما در کلاس در شکل ارادی و غیرارادی(قطعی) آن را بنویسید.

کسب اطلاعات علمی ،پیامدی ارادی و نگاه به قاب عکس کنار تابلو کنش طبیعی

۲۳-در نظام اقتصادی کنشی ارادی مثال بزنید که پیامدی غیرارادی به دنبال داشته باشد؟

خرید خانه کنشی ارادی است که منجر به پیامد غیر ارادی افزایش تقاضا و افزایش قیمت می شود.

۲۴-در فعالیت های پزشکی کنشی ارادی مثال بزنید که پیامد های غیر ارادی به دنبال داشته باشد؟عمل جراحی بینی کنشی ارادی است که ممکن است عفونت و بدشکل شدن بینی از پیامد های غیر ارادی آن باشد.

۲۵-کنش فردی با کنش اجتماعی چه تفاوتی دارد؟

UPDF
WWW.UPDF.COM

کنشی که دیگران را تحت تاثیر و واکنش قرار می دهد کنش اجتماعی است و کنشی که تاثیری در دیگرا ن نا
کنش فردی به حساب می آید.

۲۶- کنش انسانی با کنش غیرانسانی چه تفاوت هایی دارد؟

کنش طبیعی با اراده ،آگاهی و برنامه ریزی انسان بدست نمی آید وخارج از کنترل اوست ولی کنش انسانی آگاهانه ، ارادی،هدف دار،معنا دار ومتناسب با زمان و مکان واجتماع است.

۲۷-پیامد های ارادی یک کنش انسانی با پیامد های غیر ارادی کنش انسانی چه تفاوت هایی دارد؟

پیامد های کنش انسانی از قبل مشخص،هدف گذاری شده،با برنامه و انسانی است.ولی پیامد های غیر ارادی غیر انسانی ،قطعی ،طبیعی وخود به خود می باشد و از قبل نسبت به آن ها شناسایی صورت نگرفته است.

۲۸-هر کنش انسانی چه پیامدهایی به دنبال دارد؟

۱- پیامدهای ارادی و برنامه ریزی شده (پیامدهایی اند که برای رسیدن به آن برنامه ریزی می کنیم مثل : سحرخیزی برای مطالعه درس)

۲- پیامدهای غیرارادی: پیامدهایی هستند که به صورت خود به خود و طبیعی در کنار پیامدهای ارادی بوجود می آید مثل: سحرخیزی و استفاده از هوای پاک آن

خلاصه درس ۲

کنشی که دیگران رامتاثرکند کنش اجتماعی است. پدیده اجتماعی: مجموعه ای از کنش های اجتماعی وپیامدهای آن.
وقتی کنش فردی ،اجتماعی می شودارزش وهنجارپدید می آیند.

هنجاراجتماعی:شیوه ی انجام کنش اجتماعی که مورد قبول افرادجامعه است.

ارزش اجتماعی:پدیده های مطلوبی که موردپذیرش همگانی اند ونسبت به آنها تمایل وجوددارد.

جامعه پذیری:به فرایندی که برای مشارکت درزندگی دنبال می کنیم.(فرایندی که مارا با ارزش هاو هنجارها ونقش ها آگاه می کند.) باکنش اجتماعی هنجارها وارزش ها ی اجتماعی شکل می گیرند.با کنش های اجتماعی ارزش ها وهنجارها تداوم می یابند.

تمام پدیده های اجتماعی از طریق کنش اجتماعی شکل می گیرند،پس تمام پدیده های اجتماعی معنادارند وبه تدریج ازبه وجودآورندگان خودمستقل هستند. هرپدیده اجتماعی فرصت ساز ومحدود کننده است.

سوالات درس دو

UPDF
WWW.UPDF.COM

۱- **کنش اجتماعی چیست؟** پاسخ:کنشی انسانی که دیگران راتحت تاثیر قرارمی دهد.

۲- **آیا کنش های اجتماعی حتمابایددرحضورفیزیکی دیگران صورت گیرد؟ مثال بزنید:**خیر.رعایت مقررات حتی بدون حضوردیگران نیزکنشی اجتماعی محسوب می شود. دیگران اگرفیزیکی هم حضورنداشته باشند حضورذهنی برای کنشگرمیتوانند داشته باشند وبرکنش های او تاثیرخواهندداشت.مثلا رعایت قوانین رانندگی درنیمه شب وبدون حضور دیگران

۳- **آیا کنش هایی که درحضوردیگران ولی بدون توجه به آنها اتفاق می افتدکنش اجتماعی اند؟** پاسخ:کنشی که موجب ایجادآگاهی وتاثیرپذیری دردیگران نشود کنش اجتماعی نیست.بنابراین اگر من کنشی درحضوردیگری انجام دهم که او رامتاثر نسازد این کنش من جنبه ی اجتماعی نخواهدداشت.

۴- **باذکرمثالی توضیح دهید که شما چگونه با گذشتگان ارتباط اجتماعی برقرارمی کنید؟** پاسخ:وقتی مابرای گذشتگان خودبزرگ داشت برگزارمی کنیم یا فاتحه ای نثارآنها می کنیم یا طلب آمرزش برای آنهاداریم درحال برقراری ارتباط با گذشتگان هستیم.

۵- **باذکرمثالی توضیح دهید که شما چگونه با آیندگان ارتباط اجتماعی برقرارمی کنید؟** پاسخ:وقتی کنشی انجام می دهیم که برای آیندگان عواقبی به دنبال داردمثلا مطلبی می نویسیم تا آنهاراازحال خودباخبرسازیم .یا با مصرف بی رویه آب وانرژی محیط زیست نامناسبی برای آنهابه ارمغان می گذاریم،درحال برقراری ارتباط با آیندگان هستیم.

۶- **باذکرمثالی توضیح دهید که شما چگونه با معاصران ارتباط اجتماعی برقرارمی کنید؟** پاسخ:من درحال تایپ این متن هستم وشمادرحال خواندن آن هستیدپس شمادرحال تاثیرپذیری ازکنش من هستید.

۷- **آیا قواعد وشکل ارتباط اجتماعی مابادوست ودشمن یکسان است؟ مثال بزنید:**خیر(به قول حافظ شیرازی)بادوستان مروت بادشمنان مدارا.به قول جامعه شناسان ازدشمنان فاصله می گیریم وبه دوستان نزدیک می شویم.

۸- **آیا قواعد وشکل ارتباط اجتماعی مابافریبه وآشنایکسان است؟ مثال بزنید:**خیر ارتباط با غریبه ها ساده است ولی ارتباط با آشنایان پیچیده تر وگسترده تراست.

۹- **آیا قواعد وشکل ارتباط اجتماعی ما با مومن وکافر ومنافق یکسان است؟** مثال بزنید:خیربه مومن اعتمادداریم وارتباط گسترده ای برقرارمی سازیم(البته اگر خودمومن باشیم)با کافر ومنافق ارتباطمان راقطع می کنیم.(اگر خودمان کافریامنافق نباشیم.)به کافرومنافق اعتمادنداریم ودرصدد برقراری ارتباط پایداربآنهانیستیم.

۱۰- **منظورازپدیده های اجتماعی چیست؟** پاسخ :به کنش ها وپیامدهای کنش (تاثیرات اجتماعی کنش ها) پدیده ی اجتماعی گفته می شود.مانند: کنش ها،نقش ها،ارزش ها،هنجارها،فرهنگ ،عقاید،گروه های اجتماعی،نظام ها ونهادهای اجتماعی و....

۱۱- **خردترین پدیده ی اجتماعی چیست:** پاسخ : کنش اجتماعی

۱۲- **چرابرخی ازپدیده ها راپدیده های اجتماعی می نامند؟** پاسخ: زیرا برخی ازپدیده های موجوددراطراف ما درکنش های انسان ها نسبت به یکدیگر تاثیردارندودیگران رابه واکنش وامی دارندمثلا خط کشی خیابان یک پدیده اجتماعی زیرادیگران را به واکنش وتغییررفتار وامی دارد.

UPDF
WWW.UPDF.COM

۱۳- **مفاهیم ارزش ،هنجار، نقش اجتماعی،جامعه پذیری،کنترل اجتماعی راتوضیح دهید و با مثال بزنید:** پاسخ:ارزش های اجتماعی: پدیده های مطلوب وخواستنی که موردپذیرش افرادجامعه اند واعضای جامعه می خواهندبه آنهادست یابند.(گرایش نسبت به آنهادارند.)مانندتعلیم وتربیت ،موفقیت،اخلاص،سخاوت،سعادت،هنجارهای اجتماعی:شیوه های انجام کنش های اجتماعی هستند که موردقبول افرادجامعه اندوراه های رسیدن به ارزش های اجتماعی محسوب می شوند.مانندقوانین ومقررات،الگوهای رفتاری(ارزش های اجتماعی ذهنی هستندودرذهن انسان اعتبارمی یابندولی هنجارهای اجتماعی عینی ،ملموس ومحسوس هستند وجنبه بیرونی دارند.) کنترل اجتماعی: مجموعه فعالیت هایی که فردرابرای انطباق باانتظارات وپذیرش فرهنگ جامعه آماده می سازد.(اقداماتی که ماراوادارابه رعایت فرهنگ ومقررات اجتماعی می کند.)مثلا برای درس خوان ترشدن دانش آموزمعلم بانمره یاجایزه اوراتشویق می کندویااوموردمواخذه قرارمی دهد.

۱۴- **کنش اجتماعی، هنجارهای اجتماعی وارزش های اجتماعی با یکدیگرچه ارتباطی دارند؟** مثال بزنید:وقتی کنشی ازحالت فردی به اجتماعی تبدیل می شودنیازمندهنجاروارزش اجتماعی می شود.بدون ارزش اجتماعی هنجاروکنش اجتماعی به وجودنمی آید.اگرهدفی مطلوب است بایدبرای رسیدن به آن شیوه هایی(هنجارهایی)تعریف شودواین شیوه ها باید قابلیت اجرا(کنش اجتماعی)داشته باشند.مثلا برای کلاس درس جامعه شناسی علاوه برارزش آموزش مفاهیم اجتماعی،ارزش تنوع وشادابی راهم اضافه می کنیم بنابراین لازم است که ازجای برخیزیم وبارعایت فاصله نسبی بایکدیگرحرکات کششی ونرمشی راانجام دهیم تا انبساط خاطر وشادابی درفضای کلاس ایجادشود.

۱۵- **پدیده های اجتماعی (مانند ساختمان اداری،مدرسه ،بیمارستان،پادگان،ارزش های اجتماعی،هنجارهای اجتماعی ،برنامه امتحانات،و...)با پدیده های طبیعی(مانندکوه،جنگل،بیابان،دریا،باران و...)چه تفاوت هایی دارند؟** پاسخ:۱-پدیده های اجتماعی بانقش واراده انسان پدید می آیند، ولی پدیده های طبیعی خارج از اراده ونقش انسان هستند.۲-پدیده های اجتماعی باذهنیت انسان پدید می آیندودارای معانی ذهنی هستند. ولی پدیده های طبیعی محسوس (از طریق حواس قابل حس هستند.) هستند.

(پدیده های طبیعی توسط انسان خلق نمی شوندونتیجه کنش انسان نیستند.جنبه عینی وبیرونی دارند وخارج ازذهنیت انسان نیزبه صورت مستقل وجوددارند.)

۱۶- **پدیده ای طبیعی مثال بزنید که جنبه ی اجتماعی پیدا می کند؟** پاسخ : مثلا خشکسالی وکم آبی که پدیده ای طبیعی است موجب ایجادمهاجرت یا تغییرنقش های اقتصادی که جنبه ی اجتماعی دارندمی شود.

۲۹- ۱۷- **هنجارهای اجتماعی چه رابطه ای با کنش اجتماعی و ارزش های اجتماعی دارد؟** هنجارها شیوه های انجام کنش اجتماعی هستند و به کمک هنجارها به ارزش های اجتماعی می رسیم اگر ارزش ها عوض شوند هنجارها و کنش های اجتماعی تغییر می کند.

UPDF
WWW.UPDF.COM

پرسش های درس ۳

۱- **جامعه وفرهنگ راتعریف کنید:** پاسخ : به گروهی ازانسان ها که برای سالیان متمادی بایکدیگر زندگی می کنند،جامعه می گویند.به شیوه زندگی گروهی انسان ها بایکدیگرفرهنگ می گویند.(آگاهی مشترک مردم یک جامعه)

۲- **تعدادی از مصادیق فرهنگ رانام ببرید:** پاسخ :سبک معماری،سبک آشپزی وتغذیه،سبک پوشش،آداب ورسوم عروسی وعزاداری،لهجه وگویش ها،نوع نگرش به عالم و...

۳- **جامعه وفرهنگ چه رابطه ای بایکدیگر دارند؟**پاسخ:جامعه بدون فرهنگ به وجودنمی آید.فرهنگ نیز بدون جامعه به وجودنمی آید.جامعه جنبه بیرونی(جسم) وفرهنگ جنبه درونی (روح) داردودو روی یک سکه هستند .

۴- **منظور از " جوامع مختلف ،فرهنگ های متفاوت دارند." چیست؟چرا؟** پاسخ: یعنی مردم هرجامعه ،شیوه زندگی خاصی برای خود دارند،که با شیوه زندگی دیگرجوامع تفاوت هایی دارد. زیرا فرهنگ ،آگاهی مشترک مردم است که آموختنی است وازنسلس به نسل دیگر منتقل می شود.

۵- ویژگی های فر هنگ را بنویسید.

۱-فرهنگ آگاهی بر شناخت مشترک است. ۲-فرهنگ آموختنی و آموزش پذیر است. ۳- فرهنگ قابل انتقال است. ۴-هر جامعه ای دارای فرهنگ است. ۵-فرهنگ قابلیت تغییر دارد.

۶- **آیا دریک جامعه شیوه زندگی مردم درهمه مناطق یکسان است؟** پاسخ : خیر ،مردم یک جامعه دربخشی ازفرهنگ مشترک ویکسان هستند ودربخش هایی ازفرهنگ، اقوام ،اقشار ،گروه ها،صنف ها دارای تفاوت هایی هستند.آن بخش ازفرهنگ که همه مردم یک جامعه درآن اشتراک دارندفرهنگ عمومی است وآن بخشی که مربوط به یک قسمت ازجامعه(قشر،صنف،گروه ،قوم)می شود خرده فرهنگ است.

UPDF
WWW.UPDF.COM

۷- **خرده فرهنگ موافق چیست؟مثال بزنید.** پاسخ : خرده فرهنگ هایی که درون یک فرهنگ عمومی قراردارندوبا آن فرهنگ عمومی سازگارهستند،مانند خرده فرهنگ های اقوام وصنف های مختلف جامعه

۸- **منظوراز ضدفرهنگ چیست؟** پاسخ :درمواردی که عقاید،ارزش ها،هنجارهاومهارت های پذیرفته شده دریک خرده فرهنگ ،ناسازگارومخالف بافرهنگ عمومی باشد.مانندخرده فرهنگ باندهای گانگستری ومافیا،اوباش ،گدایان و...

۹- **برخی ازویژگی های فرهنگ عمومی ایرانی - اسلامی رابنویسید. برخی ازخرده های رایج درون این فرهنگ عمومی رانام ببرید:** پاسخ : اعیاد ملی مانند نوروز،اعیاد مذهبی مانندعیدقربان وعیدفطر،مناسب های ملی ومذهبی ،ارزش های دینی ومعنوی،تشکیل خانواده با آداب دینی ،... خرده فرهنگ های اقوام مختلف سرزمین ایران،خرده فرهنگ های مشاغل وصنف های مختلف مانند خرده فرهنگ طلاسازان وجواهرفروشان،خرده فرهنگ پزشکان،خرده فرهنگ رانندگان وکامیون داران،خرده فرهنگ معلمان و...

۱۰- **آیا جامعه وفرهنگ صرفا تابع خواست واراده افرادند؟** پاسخ : خیر انسان ها با آگاهی واراده خودبه کنش اجتماعی می پردازند وجامعه ای راپدید می آورند ولی پس از پدید آمدن پیامدهایی الزامی دارند که برافراد تاثیر می گذارند. و وابسته به اراده تک تک افراد نیستند.مثلا شما با تعدادی دیگربه دلخواه یک کلاس درس درمدرسه ای راپدید می آورید وازآن پس ان کلاس برای شما فرصت ها ومحدودیت هایی به وجود می آورد.

۱۱- **فرصت ها ومحدودیت های پدیده های اجتماعی چه رابطه ای بایکدیگر دارند؟** پاسخ: پدیده های اجتماعی درجامعه فرصت ها یی دراختیارافراد قرارمی دهند ومحدودیت هایی به وجود می آورند که به یکدیگر وابسته اند و دو روی یک سکه اند. مثلا چراغ راهنمایی ورانندگی درسرچهار راه ها فرصت ساز ومحدود کننده اند.

UPDF
WWW.UPDF.COM

۱۲- **سهم ما درساختن جامعه وفرهنگ نسبت به گذشتگان وآیندگان چگونه است؟** پاسخ :

سهم پیشینیان ما درساختن جامعه بیشتراز مابوده است.همچنان که سهم مادرساختن جامعه وفرهنگ آیندگان بیش از آیندگان است.چون ما با کنش های اجتماعی خود جامعه وفرهنگ را می سازیم.

۱۳- **گذشتگان چگونه برما تاثیرمی گذارند؟** پاسخ: مادرجامعه ای چشم به جهان می گشاییم که توسط گذشتگان ما پدید آمده است.جامعه ای که باورها،ارزش ها،هنجارها ونمادهای آن قبل ازما شکل گرفته است.(البته ما می توانیم ان را ادامه دهیم یا به سوی جامعه وفرهنگ دیگری گام برداریم.)فرهنگ شکل یافته گذشتگان برای ما فرصت ومحدودیت ایجاد می کند.مثلا حجاب برای خانم ها می تواند فرصت ساز(آرامش وامنیت) ایجادکند ومی تواند محدودیت های فیزیکی به همراه داشته باشد.

۱۴- **تاچه زمانی پیامدهای اجتماعی یک فرهنگ وجامعه برقرارهستند؟** پاسخ :تا زمانی که درهرجامعه وفرهنگی مشارکت اجتماعی افراد پابرجا باشد.باتغییرجامعه وفرهنگ پیامدهای آن نیز تغییرمی کند.

۱۵- **جوامع وفرهنگ های مختلف راچگونه می توان ارزیابی کرد؟** پاسخ : ۱- براساس آرمان ها وارزش هایشان۲- فرصت ها ومحدودیت هایی که به دنبال می آورند.

۱۶- **آیا جامعه وفرهنگی رامی شناسید که برخی ازنیازهای انسان را نادیده گرفته باشد؟**

پاسخ : برخی از جوامع غربی یا خرده فرهنگ ها نیازهای معنوی وروحی انسان رانادیده می گیرند.برخی از خرده فرهنگ های شرق آسیا به نیازهای مادی ودنیوی بی توجه اند.

خلاصه درس ۴

ارزش ها،راهنمای کنش های اجتماعی اند. وقتی به ارزش ها عمل کنند،ارزش ها به واقعیت تبدیل می شوند.

آرمان اجتماعی:به مجموعه اهداف وارزش های مشترکی که اعضای یک جهان اجتماعی خواهان رسیدن به آن هستند.(تصورمطلوب اعضاءازوضعیت فرهنگ،سیاست،اقتصاد،خانواده و...)

UPDF
WWW.UPDF.COM

قلمرو آرمانی فرهنگ وجهان اجتماعی:ارزش هایی که مردم ازآنهاجانب داری می کنند ورعایت آنها درعمل ممکن است برخی ازآنها نادیده گرفته شوند.(مانندداخلاص عمل و..)

قلمرو واقعی فرهنگ وجهان اجتماعی: ارزش هایی که مردم به آن عمل می کنند.(احترام به والدین و...)

هدف برنامه ریزان فرهنگی: ورودهرچه بیشترآرمان ها به قلمروواقعی جهان اجتماعی است.

اگر مردم مطابق آرمان های خودعمل کنندفاصله ی میان قلمرو واقعی وآرمانی کاهش می یابد.

مهم ترین آرمان ها وارزش های جهان اسلام:عمل به حق وپرهیز ازباطل

عقایدی ازجهان اجتماعی که ازنظرعلمی قابل دفاع نباشدوخرافی باشدباطل است.

عقایدی که ازنظرعلمی صحیح ومطابق با فطرت انسان باشد،حق است.

ارزش های حق:اعتقادبه توحید،وفای به عهد،دفاع ازعدالت و.. ارزش های باطل:ظلم،شرک،دنیاپرستی،بی عدالتی،تجاوزبه حقوق دیگران و.. . حق وباطل بودن هرلایه ازجهان اجتماعی با علم متناسب باهمان لایه شناخته می شود.حق وباطل بودن ارزش ها وعقاید کلان درباره انسان وجهان رابایدباابزارعقل و وحی شناخت نه باروش های علوم تجربی

جهان اجتماعی که علوم رافقط تجربی می دانند وعقل و ووحی را روش معتبرعلمی نمی دانند نمی توانندداوری ارزشی کنند.(ازحق وباطل بودن ارزش ها سخن بگویند.)

قلمروپدیده ها درجهان های اجتماعی متفاوت هستند.یعنی یک پدیده ممکن ست دریک جهان آرمانی باشد ودرجهانی دیگر واقعی(مثلا امنیت،سیاست و..) .دیدگاه جهان های اجتماعی که علم رابه دانش تجربی محدودمی کنند:

مافقط می توانیم بودن یانبودن این ارزش ها وپیامدهای اجتماعی وتاریخی آنها رابشناسیم وبرای داوری ارزشی راهی نداریم.

آگاهی یاجهل،توجه یا عدم توجه مردم، ملاکی برای تشخیص حق یا باطل بودن ارزش ،هنجار،کنش یا عقیده ای نیست.

اگر جوامع حق رانشناسند وبه آن عمل نکند،ازحق گسسته وبه سوی باطل گام برمی دارند.

حقایق ثابت اندولی گاهی درقلمرو واقعی اند وگاهی درقلمرو آرمانی(درجهان اجتماعی متغییرند.)

پرسش های درس ۴

۱- فرهنگ واقعی و فرهنگ آرمانی را تعریف کنید.

بخشی از فرهنگ که مردم به آن عمل می کنند فرهنگ واقعی جامعه است.بخشی از فرهنگ که مردم از آن جانبداری می کنند و رعایت آن را لازم می دانند اما به آن عمل نمی کنند فرهنگ آرمانی است.

UPDF
WWW.UPDF.COM

۲- مرز ومحدوده فرهنگ آرمانی وفرهنگ واقعی برچه اساسی تغییرمی کند؟ پاسخ : براساس عمل مردم تغییر می کند.هراندازه مردم مطابق آرمان ها وارزش ها عمل کنندبه همان اندازه آرمان ها وارد فرهنگ واقعی می شوند.اما اگر مردم به آرمان ها وارزش هایی که رعایت آنها درفرهنگ آرمانی لازم دانسته می شود عمل نکنند،فرهنگ واقعی ازفرهنگ آرمانی فاصله می گیرد.

۳-چگونه بخشی از فرهنگ آرمانی خارج از فرهنگ واقعی قرار می گیرد و بخش های داخل یک فرهنگ آرمانی کدامند؟با مثال تفسیر کنید.

یخش هایی از فرهنگ آرمانی توسط مردم رعایت می شود و به آن عمل می کنند که داخل فرهنگ واقعی است مثلاً خون ریزی نکردن و به ناحق خون نریختن که هم در فرهنگ واقعی و هم در فرهنگ آرمانی (یا احترام به والدین و...) اما بخش هایی از فرهنگ فقط آرمانی است و در عمل رعایت نمی شود یعنی خارج از فرهنگ واقعی است مثلاً غیبت نکردن و صرفه جویی و دروغ نگفتن که به صورت فرهنگ آرمانی است ولی در عمل اکثر مردم آن ها را رعایت نمی کنند.

۴- برای بخشی از فرهنگ واقعی که خارج از فرهنگ آرمانی است مثال بزنید:پاسخ : ثروت اندوزی ،سبزه درست کردن درایام نوروز،تنبلی برخی ازمردم، و....

۵-دو ابزار مهم برای شناخت عقاید در ارزش ها چیست؟

۱-عقل ۲-وحی

۶-در چه صورتی جوامع فرهنگ حق را از دست داده و به سوی باطل گام برمی دارند؟

اگر جوامع به حقیقت ایمان نیاورند و بر اساس آن عمل نکنند یا اگر ایمان خود به حقیقت و کنش هایی که براساس آن سازمان داده اند تغییر دهند فرهنگ حق را از دست داده و به سوی باطل گام برمی دارد.

۷-تعدادی از ارزش های فرهنگ باطل را نام ببرید.

قدرت طلبی ، شرک ، نژادپرستی ، ثروت اندوزی ، انکار مبدأ الهی ، شقاوت ، تجاوز به حقوق دیگران ، دنیا پرستی ، ظلم ، بی عدالتی

۸-تعدادی از اررزش های فرهنگ حق را نام ببرید.

دفاع از عدالت-حمایت ارز مظلومان-توحید- ربوبیت خداب سبحان نسب به همه ی مخلوقات - آزادی انسان ها و موانع سعادت.

۱۰- کدام بخش از فرهنگ حق وکدام بخش باطل است؟ بخش هایی ازفرهنگ که از نظر علمی قابل دفاع نباشد وبراساس خرافات شکل گرفته باشد باطل وبخش هایی که از نظر علمی صحیح ومطابق فطرت انسان باشد حق است.

۱۱- نقش برنامه ریزان فرهنگی درجامعه چیست؟ تلاش می کنند از طریق نهادهای فرهنگی، تعلیم وتربیت لازم رابرای ورود فرهنگ آرمانی به عرصه فرهنگ واقعی فراهم آورند.

UPDF
WWW.UPDF.COM

۱۲- علوم تجربی کدام روش ها رامی توانند داوری کنند؟ پاسخ : فنون وروش های اجرایی که جنبه

۱۳- حق وباطل بودن هربخش ازفرهنگ چگونه شناخته می شود؟ پاسخ : حق وباطل بودن هربخش ازفرهنگ با علم متناسب باهمان بخش شناخته می شود.مثلا علوم تجربی می توانند روش های اجرای،حسی وتجربی را داوری وشناسایی کنندوحق وباطل بودن ارزش ها وعقاید وفرهنگ ها را دو ابزار عقل و وحی

۱۴- چندنمونه ازعناصر فرهنگ حق که دراغلب جوامع حضوردراردرانام ببرید :

وفای به عهد، راستگویی، پرستش خدا، عدالت خواهی، گذشت ، رعایت پوشش، دفاع از مظلوم ، احترام به همنوع، کمک به هم نوع ،

۱۵-آیا حق وباطل بودن عقاید وارزش ها،هنجارها وکنش ها براساس آگاهی وتوجه یا عدم آگاهی مردم تعیین می شود؟ پاسخ : خیر،ملاک حق وباطل بودن ارزش ها وعقاید فرهنگ راآگاهی یاجهل مردم ،توجه یا بی توجهی مردم جوامع مختلف نسبت به آنها تعیین نمی کند.مثلا پیروی مردم از نژادپرستی یا پول پرستی مانع باطل بودن انها نمی شود.

۱۶-چگونه جوامع مختلف حقیقت را به فرهنگ آرمانی وفرهنگ واقعی خود وارد می کنند؟ پاسخ: باایمان به حق ،حقیقت را به فرهنگ آرمانی خودوارد می کنند وبا عمل کردن به حق ،آن را وارد فرهنگ واقعی شان وارد می نمایند.

۱۷- حقایق ثابت اند یا متغییرهستند؟ پاسخ: حقایق ثابت اندولی از نظر وارد شدن به فرهنگ آرمانی و واقعی جوامع تغییرپذیرند. یعنی برای جوامع امکان پذیرش حق وترک باطل وجود دارد. همان گونه که امکان انحراف ازحق وروی آوردن به باطل نیز وجود دارد.(چه مردم حق را انتخاب کنند چه نکنند ، حق همیشه حق وثابت است. یعنی حق اعتبارخود را ازمردم نمی گیرد ازخدا (وحی) می گیرد.)

۱۸- چه تفاوتی بین فرهنگ آرمانی وفرهنگ حق وجود دارد ؟

حق یا باطلل بودن فرهنگ (عقاید، ارزش ها ، هنجارها، کنش ها) براساس آگاهی یا جهل، علاقه یا بی توجهی مردم جوامع مختلف نسبت به آنها تعیین نمی شود.ولی فرهنگ آرمانی با اعتباردادن وتوجه مردم شکل می گیرد .

خلاصه درس ۵:

هویت پاسخی برای من کیستم،است.وجوه تمایزبخش مانسبت به دیگران. هویت مولفه های فردی واجتماعی داردکه دروجودفرد به وحدت میرسد. هویت آگاهانه است ولی انسان ها همه هویت شان رانمی شناسند. هویت درعین کثرت مولفه ها، واحداست.گاهی لایه های وجودی خودمان رانمی شناسیم(بایددرموقعیت های مختلف قراربگیریم تا ابعاد مختلف هویتی ما شکل بگیرد.)(بهترین واصیل ترین گفتگو،گفتگوی درونی وتعامل باخود است.)

بخشی از هویت مان ثابت است وبخش بزرگی ازآن متغییراست که خودمان آنها رامی سازیم. بخشی فردی وبخشی اجتماعی است.برخی ازویژگی ها رابه ما نسبت می دهند وبرخی راخودمان کسب می کنیم. هویت فردی دو بخش جسمانی

UPDF
WWW.UPDF.COM

ونفسانی(روانی) دارد. هویت فردی(بادوبخش جسمانی وروانی)با هویت اجتماعی رابطه متقابل دارند. درون جهان اجتماعی وبراساس عقاید وارزش های آن شکل می گیرد. درجهان اجتماعی اسلام هویت اجتماعی افرادبرمبنای تقوا،عدالت وعلم ارزیابی می شوند. درجهان اجتماعی دینی ،هویت افراد،براساس ارزش های دینی ارزیابی می شود. درجهان اجتماعی سرمایه داری ،هویت افرادبرمبنای ثروت وتوان اقتصادی ارزیابی می شود.درجهان اجتماعی قبیله ای ،هویت اجتماعی افراد براساس جایگاه قبیله ای ارزیابی می شود.

نگاه دنیوی جهان متجددبه طبیعت:هردخل وتصرفی درطبیعت مجازاست برای بهره برداری بیشتر

نگاه جهان معنوی اسلام به طبیعت:طبیعت موجودی زنده ونشانه خداست.انسان درطبیعت خلیفه خداست تا باازاده خدا درآن آبادانی انجام دهد. هرجهان اجتماعی با نوع خاصی ازهویت اخلاقی وروانی سازگاراست وبه آن امکان رشدمی دهد یا ناسازگاراست وامکان رشدراتضعیف می کند.

ویژگی های فرهنگی جهان متجددبا ویژگی ای اخلاقی ومعنوی سازگارنیست.(مثلارفاه طلبی وتجمل گرایی باقناعت وتقوا سازگارنیست.)

برای شناخت خودازدیگران(والدین،دوستان،مشاوران،روان شناسان،روان کاوان،جامعه شناسان،انسان شناسان،فیلسوفان)کمک می گیریم. درشناخت هویت نظریات متفاوت وامکان خطا وجوددارد.

پرسش های درس۵

۱-هویت چیست؟

به مجموعه ویژگی ها و خصوصیات هر فرد هویت او گفته می شود.وجوه تمایز بخش افرادنسبت به یکدیگرراهویت افرادمی نامند.

۲-افراد در موقعیت های مختلف خود را چگونه معرفی می کنند؟

باهوش ؛ زرنگ ، تنبل ، بی نظم ، فهمیده ، بی مبالات ، کارمند ، سریع ، پزشک ، معلم و...

۳-انواع ویژگی های هویت را نام ببرید.

اکتسابی ، انتسابی ، ثابت ، متغیر ، فردی ، اجتماعی

۴-هر یک از ویژگی های هویتی ، انتسابی ، اکتسابی ، فردی ، اجتماعی ،ثابت و متغیر را با ذکر مثال توضیح دهید.

ویژگی هایی که در ایجاد آن موثر نبوده ایم پس از آن هم نمی توانیم در آن موثر باشیم ، ویژگی های انتسابی اند مانند پسر بودن ، دختر بودن ، پسردایی ، دخترعمه ، متولد تهران ، سفید پوست ، سیاه پوست ، زشت بودن ، زیبا بودن ، آفریقایی تبار ، چینی تبار ایرانی ، بره ای ، نوجوان ، کودک

UPDF
WWW.UPDF.COM

ویژگی هایی که در ایجاد آن ها موثر هستیم ویژگی های اکتسابی اند ، مانند: پدر ، مادر خوش اخلاق ، بخشنده ، خون گرم ، تنبل ، سر به هوا ، امین ، فهمیده ، وراج ، بی نظم ، وقت شناس

ویژگی هایی که شخصی و متعلق به یک فرد است، ویژگی های فردی هستند.مانند: مرد ، زن ، پسر ، بچه ، قدبلند ، تپل ، پزشک ، قصاب ، راست گو ، زرنگ، باشخصیت ، مودب،شلخته

ویژگی هایی که بدون حضور در اجتماع به دست نمی آید ، ویژگی های اجتماعی اند مانند: ایرانی ، روستایی ، شهری ، رئیس جمهور ، فوتبالیست.

ویژگی هایی که قابل تغییر نیستند را ویژگی های ثابت گویند مانند: پسر ، دختر ، زن ، مرد ، ایرانی الاصل ، آمریکایی تبار ، متولد تیرماه ، سیاه پوست

ویژگی هایی که قابلیت تغییر در موقعیت های مختلف را دارند ویژگی های متغیر هستند مانند: دانشجو ، دانش آموز ، زرنگ ، کشاورز ، معلم ، مهربان ، نماینده مجلس ، رئیس جمهور ، تاجر ، معلم

۵-هویت اجتماعی فرد چگونه شکل می گیرد؟ پاسخ:هویت اجتماعی هرفرد،درون یک جامعه وبراساس آنچه برای آن جامعه اهمیت دارد،شکل می گیرد.

۶-خودتان را از ابعاد مختلف هویتی معرفی کنید.

پسر ، ۱۸ ساله ، ایرانی، زرنگ ، چاق ، قد متوسط ، درس خوان ، شوخ، خوش اخلاق با مرام ، ایرانی ، نوجوان ، شهری ، پولدار

۷-اخلاق پهلوانی را با اخلاق قهرمانی در ورزش جهان مقایسه کنید.

ایثار-گذشت -مروت -تواضع-جوانمردی-انسانیت= اخلاق پهلوانی جهان اسلام که باارزش قرب الهی(نزدیک شدن به خدا) وشکوفا شدن اخلاق هماهنگ است.

دلالی ، دوپینگ ،سود ،مدال وجایزه، معروف شدن ،رتبه وتشویق، شهرت و فخرفروشی (تفاخر)= اخلاق قهرمانی جهان جدیدکه با ارزش های مادی ودنیوی هماهنگ است.

۸-اخلاق قهرمانی و اخلاق قهرمانی با کدام ارزش های اجتماعی تناسب دارند؟

اخلاق پهلوانی با ارزش های جهان معنوی سازگار است که باورهای معنوی در آن اولویت دارند و باورهای جسمانی در رده ی دوم هستند و وسیله ای برای ارزش های متعالی دینی اند. اخلاق قهرمانی با ارزش های جهان دنیوی سازگارند که در ان باورهای جسمانی مهم اند و هدف هستند نه وسیله

۹-منظورازخودآگاهی یا ناخودآگاهی درهویت چیست؟بخشی ازویژگی های هویتی مان که آنهارامی شناسیم وبه آنهاپی برده ایم بخش خودآگاه ماست وبخشی ازویژگی های ما که هنوزنسبت به آنها آگاهی نداریم وبرایمان پنهان است بخش ناخودآگاه می گوییم.

۱۰-بخش آگاه (آشکار) و ناآگاه (پنهان) هویت را با ذکر مثال توضیح دهید.

هویت آشکار:بخشی از ویژگی های هویت ما ،که آ ن را می شناسیم یا دیگران به آن پی می برند. مثلاً می دانیم که در دروس حفظ کردنی قوی تر از دروس محاسباتی و حل کردنی هستیم.

UPDF
WWW.UPDF.COM

بخشی از هویت و ویژگی هایمان که از آن ها بی اطلاع هستیم هویت پنهان و ناشناخته ماست.مثلاً تا امروز نمی دانستم که ترین دونده ی کلاسم ولی با شرکت در مسابقه ی جمعی به این نکته پی بردم .شاید اگر در مسابقه شرکت نمی کردم هرگز به این موضوع پی نمی بردم.

۱۱-مادرکدام بخش از ویژگی های هویتی مان نقشی نداریم؟ویژگی هایی که مربوط به مکان وزمان تولداست.ویژگی های جنسیتی(زن بودن،مردبودن)

۱۲- مثالی بزنیدکه نشان دهدبرخی ازویژگی های هویتی ما تغییرمی کند؟برخی ازویژگی های اجتماعی که مربوط به جایگاه وموقعیت اجتماعی است مانند هویت شغلی و برخی ازویژگی ها که مربوط به سن افراداست مثلا کودکی،نوجوانی،جوانی و...

۱۳-ما درباره ی ویژگی هایمان که از وجودشان آگاه (واقف) نیستیم چگونه عمل می کنیم؟

تامل می کنیم (فکر می کنیم) و گاهی از دیگران برای شناخت بهتر از خودمان کمک می گیریم و درباره ی نقاط قوت و ضعفمان آگاه می شویم.مثلاً نزد مشاوره ، روان کاو ، جامعه شناس ، پزشک ، روان شناس می رویم.

۱۴-جامعه شناسان و انسان شناسان درباره ی کدام ابعاد انسان بحث می کنند؟

درباره ی ابعاد اجتماعی و فرهنگی هویت انسان ها.

۱۵-وجود نظریات مختلف درباره هویت افراد نشان گر چیست؟

در شناخت هویتی خود و دیگران دچار خطا و اشتباه شده ایم.

۱۶-پیامبران و اولیای الهی درباره ی کدام ابعاد هویتی انسان ها سخن گفته اند؟

ابعاد الهی ، فردی و اجتماعی انسان ها و غفلت و فراموشی از هویت حقیقی انسان ها

۱۷-در مراسم خواستگاری خانواده ی دختر و پسر در پی شناخت چه مواردی هستند؟

شناخت شغل - موقعیت خانوادگی ، ویژگی های فردی(جسمانی،ظاهری و اخلاقی،روانی) یکدیگرهستند.

۱۸-انواع هویت فردی را با مثال توضیح دهید.

هویت فردی جسمانی که شامل مواردی از قبیل وزن ، قد ، گروه خونی ، سال تولد ، رنگ چشم ، رنگ مو ، تیپ و هیکل زنگ بدن ، نوع مو می شود.

هویت فردی غیرجسمانی که شامل صفات اخلاقی و روانی به طور کلی نفس آدمی است مانند : پشت کار ، دل گرمی ، اخلاص ، ایمان ، شاکر بودن ، تقوی ، بی دینی ، مهربانی ، ترش رویی و عبوس ، خیالاتی ، عصبی ، افسرده ، مجنون ، عابد ، پرهیزکار ، سخاوتمند.

۱۹-منظور از هویت اجتماعی چیست؟با ذکر مثال توضیح دهید.

شناخت و هویتی که با حضور دیگران شکل می گیرد و جامعه قواعد آن را تعریف می کند.صفاتی که ریشه در جامعه و فرهنگ دارد و در جهان اجتماعی شکل می گیرد(هویتی که نشان دهنده نقش ها،هنجارها،وظایف وتکالیف اجتماعی ورفتارهای اجتماعی است.).مثلاً پدرخانواده ، دختر ارشد خانواده ، پسر کوچک خانواده ، مادربزرگ ، زن عمو ، دایی ، عمه

۲۰-چند نقش خانوادگی خود را نام برده و برای هریک وظایف (تکالیف) و حقوقی بنویسید.

UPDF
WWW.UPDF.COM

فرزند ، دختر خانواده ، پسر خانواده ، برادر ، خواهر تکالیف : کمک به والدین ، کمک به خواهر و برادران ، احترام به گذاشت اطاعت کردن ، همدلی با اعضای خانواده ، حقوق نقش :تامین هزینه های زندگی توسط والدین ، تربیت صحیح ، نام نیکو داشتن ، مورد مشورت قرار گرفتن.

۲۱-ابعادمتمایز هویت انسان رانام ببرید:ابعادجسمانی(بدن).ابعاد نفسانی(روانی،اخلاقی).ابعاداجتماعی(نقشهایی که ایفامی کنیم وگروه هایی که عضوهستیم.)

۲۲-آیا بخش های فردی و اجتماعی هویت با یکدیگر ارتباط دارند و بر هم اثر می گذارند؟

بله هر یک از این دو بر یکدیگر اثر می گذارند.جامعه در برابر ویژگی های فردی ما واکنش نشان می دهدو آن را تایید یا رد می کند.هویت فردی افراد هم در جامعه در روابط اجتماعی مردم تاثیرگذار است.

۲۳-بین ویژگی های جسمانی افراد و خصوصیات روانی افراد چه رابطه ای وجود دارد؟در این رابطه مثال بزنید.

بین ویژگی های جسمانی و ویژگی های روانی رابطه ی متقابل وجود دارد و هر یک بر دیگران اثر می گذارد.بسیاری از بیماری های جسمانی سلامت روانی انسان را به خطر می اندازد مثلاٌ زیادی غده ی تیروئید موجب عصبانی شدن انسان و کم کاری غه تیروئید موجب تنبلی فرد می شود و یا اضطراب ها ریشه در عوامل جسمانی دارند. همچنین با تقویت روحیه ی روانی می توان برخی بیماری ها را کاهش داد.

۲۴-تاثیر متقابل جهان اجتماعی و طبیعت (بدن انسان) را با ذکر مثال توضیح دهید.

محیط طبیعی و جغرافیایی بر مناسبات و روابط اجتکاعی اثر می گذارد.شزایط طبیعی و خصوصیات بدنی انسان فرهنگ های مختلفی را شکل می دهد مثلاٌ آب و هوای مرطوب و گرم جنوب کشور در هنر موسیقی ، شیوه ی زندگی ، معماری ، شیوه ی غذا پختن و فعالیت های اقتصادی مردم اثر گذاشته است.

فعالیت ها و کنش های اجتماعی انسان ها هم موجب بهبود محیط زیست یا نابودی آن می شود مثلاٌ با فعالیت های کارخانه آب و هوا آلوده می شود.

۲۵-تاثیر متقابل جهان اجتماعی و ویژگی های انسانی و روانی افراد جامعه را تحلیل کنید.

این دو با یکدیگر تعامل و تاثیر متقابل دارند. خصوصیات روحی روانی افراد مسیر زندگی اجتماعی و تحولات فرهنگی تاریخی انسان را دگرگون می سازد مثل انسان های باتقوایی که جهان را تغییر می دهند یا انسان های با شقاوتی که جهانی را نابود می کنند.جهان اجتماعی هم در خصوصیات روحی افراد اثر می گذارد و امکان رشد برخی فضایل یا رذائل را از بین می برد یا افزایش می دهد.

۲۶-آیا هر نوع هویت اجتماعی با هر نوع هویت فردی سازگار است؟

خیر هر جهان اجتماعی براساس عقاید و آرمان ها و ارزش های خود هماهنگ باشد سازگار است.

۲۷-هویت اجتماعی هر فرد چگونه شکل می گیرد؟

هویت اجتماعی هر فرد براساس عقاید و ارزش های جهان اجتماعی که در آن زندگی می کند شکل می گیرد.

۲۸-در جامعه ی قبیله ای هویت جمعی افراد بر چه مبنایی مشخص می شود؟

بر مبنای جایگاه قبیله ی آن ها

۲۹-در جامعه ی سرمایه داری هویت اشخاص بر چه مبنایی شناخته می شود؟

بر مبنای ثروت و توان اقتصادی آن ها

UPDF
WWW.UPDF.COM

۳۰-در جامعه ی دینی هویت جمعی افراد بر چه مبنایی قرار دارد؟

بر مدار ارزش هایی است که آن دین مقدم می شمارد.مثلاً اسلام در فرهنگ آرمانی خود هویت افراد را با علم و دیال تقوی ، و عدالت ارزیلبی می کند.

۳۱-نگاه جهان غرب بربعدجسمانی هویت وبدن انسان را با نگاه فرهنگ اسلامی مقایسه کنید.

فرهنگ غرب بربعدجسمانی وزیبایی های بدنی تاکید وتمرکز می کند ، وهرنوع تصرفی رادرطبیعت وبدن مجاز می داند.اما درفرهنگ اسلامی انسان حق ندارد خلاف اراده خدا درطبیعت وبدن ود دخل وتصرف کند.

۳۲-جهان اجتماعی غرب چه نوع هویت اخلاقی و روانی را رشد می دهد؟

جهان غرب با رویکرد این جهانی خود با آن دسته از اوصاف (هویت) اخلاقی سازگار است که در ارتباط با آرمان ها و ارزش های دنیوی آن شکل می گیرند مثلا دم غنیمت شماری،تبرج،تجمل گرایی ،اخلاق قهرمانی

۳۳-جهان اجتماعی و دنیوی با چه نوع هویتی سازگار است و آن را رشد می دهد و با کدام هویت ناسازگار است؟

جهان غرب ارزش های دنیوی فردگرایی ،رفاه طلبی ،تجمل گرایی ومال اندوزی را رشدوگسترش می دهدوجهان اجتماعی معنوی باارزش های دنیوی سازگارنیست وارزش های همچون قناعت وحیا وتقوا وخوف ورجای الهی را رشد وگسترش می دهد وبا آنها سازگاراست.

خلاصه درس ۶:

جهان اجتماعی برای تداوم خود اعتقادات،ارزش ها وفرهنگ(شیوه زندگی)خودرابه فردآموزش می دهد،تا فردبا موقعیت اجتماعی وتکالیف وحقوقش آشناشود ومشارکت اجتماعی پیدا کند.

اولین ومهم ترین آشنایی با جهان اجتماعی توسط خانواده صورت می گیرد سپس گروه همبازی ها،مدرسه، مجالس علمی ومذهبی ورسانه های جمعی

جامعه پذیری: فرایندی که برای مشارکت اجتماعی دنبال می شود وهویت اجتماعی راشکل می دهد.(انتقال شیوه زندگی ازنسلی به نسل دیگر)

کجروی اجتماعی:رفتارهایی که برخلاف عقاید،ارزش ها وهنجارهای جامعه اند.

کنترل اجتماعی:فعالیت هایی که موجب پذیرش فرهنگ وانطباق باانتظارات جامعه می شود.

روش های کنترل کجروی های اجتماعی: تبلیغ واقناع. تشویق وتنبیه (رسمی وغیررسمی)

اقناع: روشی برای درونی سازی فرهنگ است.هرچه فرهنگ با فطرت سازگارترباشدازقدرت اقناعی بیشتری برخورداراست.

UPDF
WWW.UPDF.COM

درجهان اجتماعی اسلام روش مناسب جامعه پذیری وکنترل اجتماعی: امربه معروف ونهی ازمنکر است. (به شکل تبلیغی،تشویقی یا تنبیهی گاهی رسمی وگاهی غیررسمی)

موقعیت اجتماعی:جایگاهی که فرد درجامعه یاگروه اجتماعی دارد. (باچه کسانی ارتباط دارد؟چه انتظاراتی ازاومی باشد؟...)

تغییرهویت اجتماعی ⟺ تغییرموقعیت اجتماعی

تحرک اجتماعی: جابه جایی موقعیت اجتماعی(صعودی. نزولی. افقی)

رتبه بندی مشاغل وملاک های موقعیت اجتماعی درکشورهای مختلف یکسان نیست.

فرهنگ هرجهان اجتماعی فرصت تغییراتی رامی دهدوازبرخی تغییرات جلوگیری می کند.

محدوده ی تغییرات هویت اجتماعی درمحدوده ی فرهنگ جامعه تعیین می شود.

سوالات درس ۶

۱- **جامعه پذیری راتعریف کنید:** به فرایند ومسیری که افراد برای مشارکت درزندگی اجتماعی وشکل گیری هویت اجتماعی طی می کنند جامعه پذیری می گویند. (به فرایند مشارکت اجتماعی جهت تکوین وشکل گیری هویت اجتماعی افراد جامعه پذیری می گویند.)

۲- **کنترل اجتماعی راتعریف کنید :**
به مجموعه اقداماتی که برای پذیرش فرهنگ ومنطبق کردن افراد با انتظارات جامعه انجام می شود کنترل اجتماعی می گویند.

۳- **آیا جامعه پذیری درجوامع مختلف شیوه واحدوثابتی دارد یا متفاوت است؟** شیوه های جامعه پذیری جوامع مختلف متفاوت است . چون عوامل جامعه پذیری این جوامع بایکدیگر متفاوت است. خانواده ، رسانه ها ، مدارس وشیوه های آموزشی ومیزان اهمیتشان متفاوت است .(میزان تاثیرگذاری وقدرت هریک از عوامل فوق درجوامع مختلف متفاوت است .)

۴- **عواملی که افرادراجامعه پذیر می کند. نام ببرید :** خانواده ، مدرسه ومراکز آموزشی ، گروه همبازی ودوستان ، رسانه ها ،مجالس علمی ومذهبی

۵- **انسانها چگونه به موقعیت اجتماعی خودپی می برند؟ چگونه هویت اجتماعی خودراشکل می دهند؟** برخی از موقعیت های اجتماعی انتسابی اند(محل تولد، جنسیت) وبرخی اکتسابی اند(معلم بودن، دانشجوبودن و..) انسانها ازطریق عضویت درگروه ها(خانواده، دوستان و...) ، تعامل با دیگران ، برعهده گرفتن نقش ها و فرایند جامعه پذیری نهادهای فرهنگی و آموزش این نهادها هویت اجتماعی شان شکل می گیرد .

۶- **کدام جوامع دربازتولیدهویت اجتماعی با مشکل مواجه می شوند؟** جوامعی که روش های مناسبی برای کنترل اجتماعی نداشته باشند.

۷- **کجروی اجتماعی راتعریف کنید :** رفتارهایی که برخلاف عقاید وارزش ها وقواعد وهنجارهای جامعه می باشد .

UPDF
WWW.UPDF.COM

۸- **جامعه برای تداوم جامعه پذیری وپیش گیری وکنترل کجروی اجتماعی از چه روش هایی استفاده می کند؟** تبلیغ واقناع یعنی ازطریق نهادهای آموزشی وفرهنگی باورها وعقایدخودراتبلیغ می کند تاافراد اقناع شوند.(این شیوه قوی ترین روش است .) ۲- تشویق وپاداش یعنی دادن پاداش به کسانی که مطابق ارزش های جامعه رفتار می کنند. ۳- تنبیه ومجازات یعنی منحرفین از ارزش های اجتماعی تنبیه می شوند . (کمترین قدرت رادربین سه شیوه فوق دارد .)

۹- **هویت و جامعه پذیری با کنترل اجتماعی چه رابطه ای دارند؟** افرادجامعه از طریق کنترل اجتماعی قواعد وارزش های اجتماعی جامعه را می شناسند وخودرابا آنها تطبیق می دهند وجامعه پذیر می شوند.

۱۰- **اولین ومهم ترین نهادی که افرادراجامعه پذیر ودارای هویت اجتماعی می کند چیست ؟** خانواده

۱۱-**برخی از کجروی های اجتماعی پزشکی رانام ببرید وراه های پیشگیری وکنترل آن را بیان کنید :** انجام جراحی توسط پزشکان غیر متخصص ، عدم تعهد نسبت به سلامتی جسمی وروحی بیماران ، گرفتن هزینه های اضافی ودستمزد بالا ، سقط جنین ، جراحی های غیرمتعارف واشتباه ،سهل انگاری،راه های کنترل وپیشگیری : ۱- تشویق پزشکان متعهد وکارا ۲- تنبیه پزشکان خطاکار(مثلا لغو پروانه پزشکی) ۳- تبلیغ زندگی اخروی و دنیوی توام بایکدیگر۴- تقبیح پول پرستی ودنیازدگی ۵- امربه معروف ونهی از منکر

۱۲- **روش های کنترل اجتماعی را نام ببرید :** ۱- تبلیغ واقناع ۲- تشویق وپاداش ۳- تنبیه ومجازات

۱۳- . **دوعنصر فرهنگی آموزه های اسلامی که درفرایندهای جامعه پذیری وکنترل اجتماعی نقش مهمی دارند رانام ببرید ؟**۱- امربه معروف ۲- نهی از منکر

۱۴- **جامعه پذیری وکنترل اجتماعی چه ارتباطی بایکدیگردارند؟**برای تحقق جامعه پذیری نیازمند کنترل اجتماعی هستیم.بدون کنترل اجتماعی ،جامعه پذیری به وجودنمی آید.یعنی باید مجموعه اقداماتی انجام دهیم تا بتوانیم افرادجامعه رابه انطباق با فرهنگ جامعه وادارنماییم.

۱۵-**تحرک اجتماعی را تعریف کنید :** جابه جایی افرادازیک موقعیت اجتماعی به موقعیت اجتماعی دیگر

۱۶-**انواع تحرک اجتماعی را توضیح دهیدومثال بزنید :** - تحرک اجتماعی صعودی : باشغل جدیدفردازموقعیت اجتماعی خودبالاترود مثلامدیریک بخش مدیرکل شود.- تحرک اجتماعی نزولی: باشغل جدیدموقعیت اجتماعی فرد پایین تر رود مثلا مدیراداره ازمدیریت عزل شود وبه صورت کارمندعادی به کارادامه دهد. – تحرک افقی : با شغل جدید موقعیت اجتماعی فرد تغییرنکندمثلا کارمندی ازیک بخش اداره به بخش دیگری انتقال پیداکند .

۱۷-**تحرک اجتماعی درون نسلی وتحرک اجتماعی میان نسلی را باذکرمثال توضیح دهید .** وقتی فردی درطول زندگی و فعالیت شغلی اش موقعیت اجتماعی اش تغییرکند تحرک اجتماعی درون نسلی داشته است.مثلا تا۴سال پیش کارمندبوده الان مدیر کل شده . وقتی موقعیت اجتماعی بین دونسل تغییرکند تحرک اجتماعی میان نسلی است مثلا پدرش کارمندبوده ولی خودش مدیرکل شده است .

۱۸-**موقعیت اجتماعی افرادبه جز شغل،تابع چه ملاک ها وعوامل دیگری می تواندقرارگیرد؟**علم،ایمان،تقوا،هنر،احترام،نوآوری وخلاقیت،ارتباطات اجتماعی و...

UPDF
WWW.UPDF.COM

۱۹-**آیا افراد درجهانی که زندگی می کنند ، می توانند هرنوع هویت اجتماعی رابه دست بیاورند؟ مثال بزنید** اجتماعی درجوامع مختلف وابسته به فرصت هایی است که جامعه دراختیار افراد قرار می دهد. مثلا معلولان جسمی دربرخی ازمشاغل نمی توانندفعالیت کنند.درایران زنان نمی توانند قاضی یا رییس جمهورشوند.

۲۰-**برچه اساسی جوامع برخی از تغییرات هویتی را تشویق و با برخی را مخالفت می نمایند؟** به تناسب عقاید وارزش هایی که دارند، برخی تغییرات وتحرکات اجتماعی را تشویق وبرخی دیگر رامنع می نمایند.

۲۱-**منظوراز فرصت های هویتی چیست ؟ مثال بزنید** . هرجامعه متناسب با عقایدوارزش هایی که دارد برخی تغییرات هویتی وتحرکات اجتماعی را برای عده ای تشویق می کند ومجاز می داند مثلا جامعه ای که براساس ارزش های نژادی شکل گرفته صرفا برای یک نژادخاص امکان تحرک اجتماعی صعودی فراهم می آوردویا در جهان غیردینی فعالیت هایی که هویت دینی افراد را آشکار کند منع می شوند.

۲۲-**فرصت های هویتی در جامعه ای که براساس ارزش های نژادی شکل گرفته است چگونه است؟** صرفا برای یک نژاد خاص امکان تحرک اجتماعی صعودی فراهم می آورد.

۲۳- **فرصت های هویتی در جامعه ای که مناسبات وروابط آن برمدار ارزش های اقتصادی شکل می گیرد چگونه است؟** تحرکات اجتماعی صعودی راتنها برای کسانی ممکن می سازد که منابع ثروت رادر اختیاردارند.

۲۴- **فرصت های هویتی برای تحرکات اجتماعی در جامعه ای که برمدار ارزش های دنیوی واین جهانی شکل گرفته است چگونه است؟** تحرکات اجتماعی را درمحدوده ی همان ارزش ها به رسمیت می شناسد.

۲۵- **درجوامع غیردینی کدام فعالیت ها منع می شوند؟** فعالیت هایی که هویت دینی افراد را آشکار کند. مثلا استفاده ازحجاب دراماکن عمومی.

۲۶- **درجهان دینی ومعنوی کدام هویت ها به رسمیت شناخته نمی شوند؟** هویت هایی که ابعاد متعالی والهی انسان رانفی کنند .

۲۷- **درباره قوانین جیم کرو وتاثیرآن برتداوم تبعیض نژادی چه می دانید؟** قوانین جیم کرو قوانین ایالتی ومحلی آمریکا برای سیاهان بود که مربوط به سال های ۱۸۷۶تا۱۹۶۵ بودکه سیاهان راازنظر خدمات مختلف اجتماعی واقتصادی پایین تر نگه می داشت.برخی نمونه‌های قوانین جیم کرو جداسازی نژادی مدارس دولتی، اماکن عمومی و حمل و نقل عمومی، و جداسازی نژادی دستشویی‌ها، رستوران‌ها و آبخوری‌ها برای سفیدها و سیاهان ، الگوهای جدایی در مسکن ، امور قرض دادن بانکی و تبعیض شغلی بود. ارتش ایالات متحده هم جداسازی شده بود.

خلاصه درس ۷

هویت فرهنگی جهان اجتماعی براساس عقایدوارزش های اجتماعی شکل می گیرد.

هویت فرهنگی جهان اجتماعی: مجموعه عقاید وارزش های اجتماعی مشترک پذیرفته شده ی افراداست.

نقش های اجتماعی هویت اجتماعی افرادرامی سازند.باعضویت درجهان های اجتماعی دارای هویت اجتماعی می شویم.(البته توان نقد وتحلیل وخروج از یک جهان اجتماعی و ورود به جهان اجتماعی دیگری راداریم.)

UPDF
WWW.UPDF.COM

هویت جهان اجتماعی به فرهنگ اش می باشد.(هویت اجتماعی وهویت فرهنگی دو روی یک سکه اند. هویت اجتماعی افراد ،هویت فرهنگی راتحت تاثیر قرارمی دهد وهویت فرهنگی ،هویت اجتماعی افرادراتحت تاثیر قرارمی دهد.)

نقش ها هنجارسازند.هنجارها نقش سازند. نقش ها،ارزش سازند وارزش ها نقش سازند.

هویت فرهنگی جهان اجتماعی گسترده تراز هویت اجتماعی افراد است.هویت اجتماعی درپرتو هویت فرهنگی جهان اجتماعی شکل می گیرد.

هویت فرهنگی فرصت شکل گیری هویت های اجتماعی(شغلی،خانوادگی،علمی و...) متناسب باخودرافراهم می کند وگاهی دربرابر این شکل گیری مقاومت می کند.(چون آن را با عقاید اساسی خود ناسازگارمی بیند.)

چارچوب هویت اجتماعی درقالب هویت فرهنگ سازماندهی می شود.

تازمانی عقاید وارزش های جهان اجتماعی نزد اعضا بااهمیت وبااعتباراباشد هویت فرهنگی آن جهان دوام خواهدداشت.

تحول فرهنگی : به تغییرات اساسی درجهان اجتماعی که هویت جهان اجتماعی رامتحول می کند گفته می شود.

تزلزل فرهنگی : جهان اجتماعی نمی تواند کنش های اجتماعی رابراساس عقاید وارزش های خودسامان دهدوازآنها دفاع کند. ثبات ارزش ها وهنجار درزندگی مردم ازدست می رود.

وقتی بی ثباتی رفتارها وهنجارها گسترده شود وبه لایه های عمیق واردشود وامکان حفظ فرهنگ نباشد،جامعه دچاربحران هویت می شود.

تعارض فرهنگی ← تزلزل فرهنگی ← بحران هویت فرهنگی ↓

تحول فرهنگی

حرکت ازفرهنگ باطل به سوی حق: تحول فرهنگی مثبت(جاهلی به نبوی) - حرکت ازفرهنگ حق به سوی باطل: تحول فرهنگی منفی(نبوی به اموی) - علل درونی تحولات فرهنگی:کاستی وبن بست های درونی که مانع پاسخگویی به نیازهای جسمانی ومعنوی انسان ها باشد.(مرگ جهان اجتماعی) - نتیجه مرگ جهان اجتماعی:پوچ انگاری،ازبین رفتن نشاط اجتماعی،یاس ،ناامیدی وخودکشی و... -دلیل بازاندیشی بنیان های عقیدتی وارزشی توسط متفکران اجتماعی:کاستی وخلاء معنوی جامعه - دلیل تشویق ازعبور ازمرزهای هویت فرهنگی: خلاء وکاستی های معنوی است.

سوالات درس ۷

UPDF
WWW.UPDF.COM

۱- **علل تعارضات فرهنگی درجامعه چیست ؟ مثال بزنید.** ۱- علل درونی: به نوآوری ها وفعالیت های افرادی که فرهنگ اجتماعی حضوردارند مثلا تعارض فرهنگی پیامبر با جامعه مشرک عرب۲- علل بیرونی: تاثیرپذیری ازفرهنگ های دیگر جوامع . مثلا بهار عرب درحال حاضر(جنبش های اخیر برخی از کشورهای عربی) یا مشروطه خواهی ایرانیان دردوره قاجار.

۲- **هویت فرهنگی جامعه چگونه وبرچه مداری شکل می گیرد ؟ جواب:** برمدارعقایدوارزش های اجتماعی مشترک درجامعه شکل می گیرد . یعنی برمدارارزشهای پذیرفته شده وبه رسمیت شناخته شده جامعه

۳- **هویت اجتماعی افرادمحصول چیست؟**محصول عضویت افراد درگروه های اجتماعی است.ماباپذیرش نقش ها درگروه های مختلف اجتماعی دارای هویت اجتماعی می شویم.

۴- **هویت فرهنگی جامعه با هویت اجتماعی آن جامعه چه ارتباطی دارد؟ جواب:** هویت اجتماعی جامعه درپرتو هویت فرهنگی جامعه شکل می گیرد. اگر هویت های اجتماعی افرادباعقایدوارزشهای هویت فرهنگی ناسازگارباشد درمقابل آن مقاومت صورت می گیرد . به تناسب هرنهاداجتماعی یک هویت اجتماعی شکل می گیرد مثلا هویت شغلی ، هویت خانوادگی ، هویت ایرانی ، هویت شهرضایی و...

۵- **هویت جهان اجتماعی چیست وچه تفاوتی با هویت اجتماعی افراددارد؟**هویت جهان اجتماعی مجموعه ای ازعقاید،ارزش ها وباورهایی (فرهنگ) است که مبنای شکل گیری هویت اجتماعی افراداست. به عبارت دیگرهویت اجتماعی افرادبراساس هویت فرهنگی جامعه شکل می گیرد.وظایف وتکالیف هرنقش اجتماعی (هویت اجتماعی)درقالب فرهنگ (ارزش ها وعقاید) آن جامعه تعریف واجرامی شود.هویت اجتماعی افرادجنبه عملی(بیرونی) هویت است وهویت جهان اجتماعی جنبه ذهنی وفرهنگی هویت است.

۶- **هویت فرهنگی تا چه زمانی دوام می آورد؟ جواب :** تازمانی که عقاید وارزشهای مربوط به آن موردپذیرش افراد جامعه وبرای آنهامهم باشند.

۷- **درچه صورتی هویت فرهنگی دچارچالش می شود؟ جواب:** هرگاه عقایدوارزش ها درجامعه اهمیت واعتبارخودراازدست بدهند.

۸- **مراحل تبدیل جامعه به جامعه ای دیگر را به ترتیب بنویسید:** پاسخ: ۱-تعارض فرهنگی۲-تزلزل فرهنگی۳-بحران هویت فرهنگی۴- تحول فرهنگی

۹- **جامعه چگونه دچارتحول فرهنگی می شود؟ پاسخ:** اگرجامعه ای درتعامل با جوامع دیگر برعقاید وارزش های خودپافشاری نکندوبه مرور زمان،به عقاید وارزش های خودپشت کند.

۱۰-**جهان اجتماعی چگونه دچارتحولات فرهنگی می شود؟**باایجادتغییرات عمیق وبنیادین درمعانی اساسی یک جهان اجتماعی(تغییردرعقاید وارزش ها)

۱۱-**درچه صورتی تحولات فرهنگی مثبت است ؟** مثال بزنید : **جواب:** اگرفرهنگ متحول شده باطل بوده باشد واز باطل به سوی حق رفته باشد تحول مثبت است مانند تحول جامعه جاهلی عصرپیامبر که به سوی جامعه نبوی حرکت نمود.

UPDF
WWW.UPDF.COM

۱۲-**درچه صورتی تحولات فرهنگی منفی است؟ مثال بزنید : پاسخ:** اگرفرهنگی که رسمیت و اعتبار خودراازدست داده ازحق به سوی باطل رفته باشد دچارتحول منفی شده است مانند جامعه نبوی که به جامعه اموی تبدیل شد.

۱۳-**علل تحولات فرهنگی چیست؟ جواب:** ۱- علل درونی : مربوط به کاستی ها وبن بست های درون فرهنگ است یا ابداعات ونوآوری های مثبت ومنفی افراد درون فرهنگ ۲- علل بیرونی : مربوط به ارتباطات بین فرهنگ هاست .

۱۴-**خودباختگی فرهنگی چیست ؟** جامعه خودباخته چه ویژگی هایی دارد؟ جواب: ۱- افرادآن جامعه مبهوت ومقهور جامعه دیگر شده اند۲- حالت فعال درگزینش عناصرفرهنگی دیگران راازدست داده اند۳- عناصرفرهنگی دیگران را بدون تحقیق وتقلیدوار فرامی گیرند۴- ارتباطشان را بافرهنگ وتاریخ خودشان ازدست داده اند۵- امکان تداوم وبسط فرهنگ گذشته خود رانداردوحتی توان عبوراز فرهنگ گذشته را هم ندارد. ۶- نمی تواندبه فرهنگی که مقهورآن شده ملحق شود.

۱۵-**چرا خودباختگی فرهنگی یک آسیب عمیق فرهنگی است؟**جواب: چون مانع تعامل ودادوستدفرهنگی می شود.

۱۶-**درچه صورتی فرهنگ به دادوستد وتعامل فرهنگی می پردازد؟** جواب: درصورتی که افراد متعلق به آن فرهنگ به گونه ای فعال براساس نیازها ومسایل درون فرهنگی بافرهنگ دیگررویارو شوند.

۱۷- **غرب زدگی چیست ؟** جواب: خودباختگی جوامع غیرغربی دربرابرفرهنگ غرب ومرعوب قدرت اقتصادی وسیاسی برترغرب شدند.

۱۸-**انواع تحولات فرهنگی رابه اختصاربیان کنید:**۱- ارزش ها وعقاید جهان اجتماعی دیگررامی پذیرد.مانندمصرباستان وایران باستان تمدن های شمال آفریقا که ارزش های اسلامی راپذیرفتند.۲-بخش هایی ازارزش وعقایدجهان اجتماعی دیگرراپذیرفتند وازبخش هایی ازارزش های خودعبورکردندمانندارواپاییان بعدازجنگ ای صلیبی۳- خودباختگی فرهنگی که مقهورفرهنگ جهان اجتماعی دیگرشدندونتوانستندنه به فرهنگ دیگر ملحق شوندونه ازمرزهای فرهنگی خودعبورکنندوفرهنگ جدیدی بسازند.

۱۹-**جوامع غرب زده برای دست یابی به تعامل باجهان غرب بایدچه مسیری رابه پیمایند؟**تعامل سازنده بااتکاوآگاهی نسبت به فرهنگ خودومرعوب نشدن دربرابرغرب. یعنی به جای فرصت دادن به تهاجم فرهنگی غرب ،با غرب به مبادله فرهنگی بپردازندو ارتباط فرهنگی آنها یک سویه نباشد. خودباوری، بازگشت به خویشتن ، شناخت میراث فرهنگی خود، شناخت نیازهای مادی و معنوی خود

۲۰-**جهان اجتماعی چگونه ازخودبیگانه می شود؟**وقتی تحت تاثیرفرهنگ جهان اجتماعی دیگرازگذشته فرهنگی خودجدامی شودونمی تواندافرادجامعه خودرابا حقیقت انسان وجهان آشنا وسازگارکند.

۲۱-**انواع خودبیگانگی فرهنگی (خودباختگی فرهنگی) رانام ببرید.** ؟ جواب : ۱-خودبیگانگی تاریخی ۲- خودبیگانگی فطری وحقیقی

۲۲-**منظورازخودبیگانگی تاریخی چیست ؟** جواب: یک جامعه در مواجهه با دیگرفرهنگ ها، فرهنگ تاریخی وهویت خودرافراموش کنند.

UPDF
WWW.UPDF.COM

۲۳-**منظوراز خودبیگانگی فطری (حقیقی)چیست ؟**جواب: عقاید وارزش های یک جامعه مانع آشنایی با انسان وجهان گردند ونگذارند که انسانها به تفسیروشناختی صحیح ازعالم وآدم نایل شوند.

۲۴-**ازخودبیگانگی فرهنگی چه پیامدها وویژگی هایی دارد؟** جواب: ۱- نمی گذارند انسان به تفسیروشناخت صحیح از عالم و آدم نایل شوند.۲- انسان ها ازحقیقت خود وحقیقت هستی دورمی مانند۳- جهان راسرابی ازحقیقت معرفی می کند۴- فطرت آدمی رابه آرامش نمی رساند وبه تشویش گرفتارمی کند.۵- انسان رابه عصیان واعتراض وامی دارد.

۲۵- **براساس نگاه قران ، چگونه انسان به شناخت حقیقت می رسد؟** جواب: بانگاهی توحیدی به انسان وجهان بنگرد.

۲۶- **دلیل فراموشی انسان ازخوداز نگاه قران چیست؟** فراموش کردن خداوند. کسی که خدارافراموش کند خودش رافراموش می کند .

۲۷- **کدام فرهنگ انسان را به حقیقت می رساند؟** جواب: فرهنگ توحیدی که انسان را باخود وجهان هستی آشنا می کند وتمام جهان راآیات ونشانه های خداوند می یابد وانسان را انیس و هم نشین خداوند می کند.

۲۸-**انواع ارتباطات بین فرهنگی را توضیح دهیدو مثال بزنید:** جواب: ۱- ارتباط بین دوفرهنگ درمحدوده هنجارها وشیوه های زندگی (لایه های سطحی دوفرهنگ تماس بایکدیگردارند ودرعقایداصلی خوداستواراقی می مانند) مانند ارتباط جهان اسلام با فرهنگ یونان وروم درسده های نخستین رویارویی دو فرهنگ ۲ - ارتباط بین دوفرهنگ درمحدوده ارزش ها وآرمان های اجتماعی(لایه های عمیق دوفرهنگ بایکدیگرتماس دارند ودادوستد فرهنگی به لایه های عمیق آنهاسرایت می کند وبه مرور موجب تحولات هویتی آن فرهنگ ها می شود) مانند رویارویی فرهنگ اعراب مسلمان با ایرانیان باستان ۳- درورویارویی دوفرهنگ یکی از آنها کاملا مقهور وتسلیم فرهنگ دیگر می شود وخلاقیت وفعالیت خودراازدست می دهد ودچارخودباختگی می شود .) مانند جوامع غرب زده دربرابرغرب

۲۹-**درچه صورتی ارتباط جهان های اجتماعی به تحولات فرهنگی منجرمی شود؟**درصورتی که دادوستدونفوذفرهنگی به لایه های عمیق فرهنگ سرایت کندوفرهنگ رادچارتغییرات بنیادین کند.

۳۰- **درچه صورتی روابط اجتماعی موجب فراهم کردن زمینه گسترش وپیشرفت جهان اجتماعی می شود؟**اگرجهان اجتماعی باحفظ عقاید،آرمان ها وارزش های خود،با جهان های اجتماعی دیگرتعامل ودادوستدداشته باشدودرمحدوده ی هنجارها وشیوه ی زندگی ،عناصری رااز جهان اجتماعی دیگربگیردودرصورت لزوم ،تغییرات لازم رادرآنها پدید آورد.مانندمواجهه جهان اسلام با جهان یونان وروم باستان

۳۱-**مواجهه جهان اسلام با دیگرفرهنگ ها چگونه بود ؟درچه سطحی ارتباط فرهنگی داشتند؟** جواب: جهان اسلام با حفظ اصول خود به تعامل با آنهاپرداخت وعناصر سازگارباصول خودراازآن فرهنگ ها اخذ کرد ودرصورت نیاز به بازسازی آنهاپرداخت. ارتباط درمحدوده ی هنجارهابود وعقاید وارزش های خودراحفظ کرد.

۳۲-**چگونه ارتباطات فرهنگی منجربه تحولات فرهنگی می شود؟ مثال بزنید.** جواب:هرگاه درتعاملات فرهنگی یک فرهنگ برعقاید وارزش های خودپافشاری نکند ودادوستدفرهنگی به لایه های عمیق ان سرایت کند وبه مروربه عقاید

UPDF
WWW.UPDF.COM

خودپشت کند وعقاید فرهنگ دیگررابپذیرد وبه فرهنگ دیگرملحق شوددچارتحولات فرهنگی می درطی جنگ های صلیبی پس ازرویارویی با فرهنگ اسلامی دچارتحولات هویتی شد.

۳۳-**درچه صورتی فرهنگی به فرهنگ دیگرملحق می شود؟** جواب: درصورتی که ارزش ها وعقاید فرهنگ دیگررابپذیرد وبه ارزش های خودپشت کند . مثلا فرهنگ هایی که با مواجهه با جهان اسلام عقاید توحیدی راپذیرفتند وبه هویت اسلامی ملحق شدند.

۳۴-**چگونه ارتباطات فرهنگی منجربه هویت جدید می شود؟** جواب: اگرفرهنگی ازمسیرابداعات ونوآوری های درونی عبور کند هویت جدیدی مناسب با ان نوآوری ها به دست می آورد .مثلا جهان غرب پس از رویارویی با فرهنگ اسلامی ازارزش های مسیحیت عبور کرد وبه ارزش های سکولارروی آورد.

خلاصه درس هشتم:

گروه ها،اقوام ،ملت ها وامت ها خودشان راباویژگی های سرزمین،تاریخ،جمعیت،اقتصاد،سیاست وفرهنگ و... می شناسند ومی شناسانند. - هویت ایرانی قبل از ظهوراسلام:هویتی توحیدی ودینی ودرمواردی آمیخته با اساطیر(هویت ایرانی درقالب آیین زرتشت هویتی واحدپیداکرده بود.)

هویت ایرانی پس از اسلام:عناصرمشرکانه واساطیری هویت خودراکنارگذاشت وبه جهان اسلام ملحق شد.فارسی دری زبان سیاسی دربارایران ،زبان دوم جهان اسلام شد.(بابزرگانی چون مولوی وسعدی وحافظ و..)

مواجهه ومقابله جهان اسلام وایران با هجمه های نظامی وسیاسی سایراقوام در طول تاریخ:مهاجمان رادرخود جذب وهضم کرد.

مواجهه مسلمانان با جهان غرب: بخش هایی ازذهنیت مسلمانان رابه خودباختگی فرنگی دچارساخت.

دیدگاه مستشرقان:هویت فرهنگی جوامع اسلامی سکولاروبه ابعاد جغرافیایی وتاریخی محدوداست وقالب قوم گرایانه وناسیونالیستی دارد.(ترک . عرب.فارس)

تاثرات انقلاب اسلامی برهویت ایرانی: بازگشت ایران به اسلام،بلکه بازگشت به خویشتن الهی وتوحیدی.ایران قلب تپنده بیداری اسلامی شد.اسلام به عنوان یک قطب فرهنگی جدید ظاهرشدوموجب بازبینی نظریه پردازان غربی درخصوص سکولاریسم شد: تردید دراینکه سکولاریسم سرنوشت مشترک حتمی بشریت است.

هویت اسلامی ایران ،تاریخ وجغرافیای خودرادرذیل آسمان معنوی توحید قرارداد وازمرزهای جامعه ایمانی خودتاامروز دفاع می کند.

سوالات درس هشتم:

UPDF
WWW.UPDF.COM

۱- **هویت ایرانی قبل از ظهور اسلام چگونه بوده است؟ جواب:** هویتی دینی آمیخته با اساطیر اقوام ایرانی آنکه هویت های اجتماعی متفاوتی داشته اند درعقاید وارزش های زرتشت که با آموزه های اساطیری درآمیخته بودهویت فرهنگی واحدی پیداکردند.

۲- **هویت ملی باچه ویژگی هایی شناسایی می شوند؟**سرزمین(جغرافیا)،تاریخ،زبان وادبیات،سیاست،اقتصاد،فرهنگ(هنر.سبک زندگی.معماری.پوشاک و...)جمعیت،مفاخروقهرمانان و...

۳- **اسلام چه تاثیری درهویت ایرانی داشته است؟ جواب :** اسلام عناصر مشرکانه ی اساطیری هویت ایرانی را نپذیرفت وایرانیان باپذیرش اسلام به تفسیری توحیدی ازهویت خوددست یافتند. عقاید وارزش های توحیدی اسلام ، ایران را به جهان اسلام ملحق ساخت وهویت ایرانی به صورت هویت اجتماعی بخشی از جهان اسلام درآمد.

۴- **فارسی دری چگونه زبانی بود؟ جواب:** فارسی دری زبان سیاسی دربار وزبان رسمی مشترک اقوام مختلف ایرانیان بود.

۵- **نقش فارسی دری در جهان اسلام چگونه بود؟ جواب:** به دلیل مشارکت فعال ایرانیان درحیات فکری جهان اسلام ازمحدوده زبان سیاسی مشترک اقوام ایرانی عبور کرد وزبان فرهنگی دوم جهان اسلام شد ومرزهای هند وعثمانی تبت وبالکان وآسیای صغیر رادرنوردید وگسترش یافت .

۶- **مولوی ، سعدی وحافظ درگسترش زبان فارسی به عنوان زبان دوم فرهنگی جهان اسلام چه نقشی داشتند ؟ جواب :** این بزرگواران با مفاهیم لطیف عرفانی که مغز جهان اسلام است زبان فارسی رادر سطح جهانی گسترش دادند.

۷- **مواجهه جهان اسلام باهجمه های نظامی وسیاسی دیگراقوام چگونه بود؟ جواب:** فرهنگ اسلامی درطی سده های مختلف یا به دفع مهاجمان پرداخت (مانند جنگ های صلیبی) یا آنهارادرون خود جذب وهضم کرد (مانند حمله مغول)

۸- **جهان غرب چه تاثیری در ذهنیت مسلمانان وهویت فرهنگ ایرانی داشته است؟ جواب:** بخش هایی ازذهنیت مسلمانان را به خودباختگی فرهنگی دچارساخت وتصویر تاریخ نگاران ومستشرقین غربی ازجامعه اسلامی در جوامع اسلامی وایرانی رواج داد.

۹- **برخوردجهان غرب باجهان اسلام چگونه بوده است؟**تجربه جدیدی است که هنوزبه پایان نرسیده استوبخش هایی ازذهنیت مسلمانان رابه خودباختگی فرهنگی دچارساخت.

۱۰- **هویت فرهنگی جوامع اسلامی درتصویر غرب زده و خودباخته چگونه است؟ جواب:** هویتی توحیدی وحتی اساطیری نیست. بلکه هویتی سکولار ودنیوی است که به ابعاد تاریخی وجغرافیایی محدوداست ودرقالب عناوین قوم گرایانه وناسیونالیستی امت اسلامی را با اقوام مختلف مانند ترک و فارس وعرب و... تقسیم می کند.

۱۱- **واکنش متفکرین ایرانی نسبت به رویارویی بافرهنگ غرب چگونه بود؟ جواب:** آثاری رادرنقد تقلیدی به فرهنگ غرب وهویت های کاذب پدید آوردند. مانند غرب زدگی (جلا آل احمد) ، بازگشت به خویشتن (دکترشریعتی) خدمات متقابل اسلام وایران (شهیدمطهری)و فطرت (شهید مطهری)

UPDF
WWW.UPDF.COM

۱۲- **مهم ترین نتیجه تحولات درجهان اجتماعی چیست؟** انقلاب ها

۱۳- **انقلاب ها چه نوع پیامدهایی به دنبال دارند؟** تحولات هویتی

۱۴- **انقلاب اسلامی چه آثار هویتی درایران وجهان به دنبال داشت؟ ۱- احیای اندیشه بازگشت به هویت اسلامی ۲- تاریخ وجغرافیای هویت اسلامی** راذیل آسمان معنوی توحیدقرارداد.(امت به جای ملت)۳- هویت اسلامی قلب تپنده بیداری اسلامی شد.۴-اسلام رابه عنوان یک قطب فرهنگی جدیدظاهرساخت.۵- منجربه بازبینی وتامل دراندیشه های اندیشمندان غربی درخصوص اینکه سکولاریسم سرنوشت حتمی بشریت است،شد.

۱۵- **انقلاب اسلامی ایران چگونه حاصل شد؟ جواب:** انقلاب اسلامی ایران حاصل مقاومت هویت اسلامی جامعه دربرابر هجوم سیاسی واقتصادی غرب بود که به سبب خودباختگی فرهنگی نخبگان ورجال سیاسی به مدت یک سده ادامه داشت .

۱۶- **انقلاب اسلامی ایران چه ارتباطی باهویت ایرانی دارد وچه تاثیری دراحیای جهان اسلام داشته است ؟ جواب:** انقلاب اسلامی مقاومتی دربرابر خودباختگی فرهنگی نخبگان بود که موجب بازگشت به خویشتن اسلامی ، الهی وتوحیدی بود نه خویشتن صرفا تاریخی وجغرافیایی دنیوی غربی.

۱۷- **نقش امام خمینی درهویت جامعه ایرانی چگونه بود؟ جواب:** ایشان بااستفاده از آموزه های قرآن واهل بیت (ع) بابازگشت به هویت اسلامی ، تاریخ وجغرافیای خودرا درذیل آسمان معنوی توحیدی قرارداد وازمرزهای جامعه ایرانی خود دربرابرجهان مقابل دفاع کردند.

۱۸- **انقلاب اسلامی چه تاثیری دراحیای هویت جهان اسلام داشته است ؟ جواب:** جامعه ایران بابازگشت به هویت اسلامی خود به صورت قلب تپنده بیداری اسلامی درآمد و جهان اسلام ازتصویر القاشده ی غرب خارج شده وبه عنوان یک قطب فرهنگی جدید ظاهر می گردد.

۱۹- **انقلاب اسلامی وحیات معنوی اسلام چه تاثیری براندیشمندان جهان غرب داشته است ؟ جواب:** حیات معنوی اسلام ، افق های جدیدی برروی اندیشمندان غرب گسترده ونظریه پردازان غربی که دنیوی شدن رابه عنوان سرنوشت مشترک وحتمی بشریت می دانستند رابه تامل وبازبینی فرخوانده است .

۲۰- **چراموضوع حجاب دردرون کشورهای اروپایی به صورت یک مسئله درآمده است؟** جواب: چون حجاب رانوعی نماد هویت دینی واسلامی می دانند که درحال گسترش است وبایدبامصادیق فرهنگ اسلامی ستیزکنندتا ارزش های اسلامی درآن جوامع رواج نیابند.

خلاصه درس نهم :

سوالات درس نهم :

UPDF
WWW.UPDF.COM

۱- **قدرت چیست؟ جواب:** توانایی انجام کاری با آگاهی واراده قدرت است.

۲- **انواع قدرت انسان راتوضیح دهید: جواب:** ۱- قدرت(فردی): انجام کارهای فردی با آگاهی واراده ۲- قدرت اجتماعی: وقتی بتوانیم اراده دیگران را تحت تاثیرخودقراردهیم قدرت اجتماعی داریم .

۳- **قدرت فردی با قدرت اجتماعی چه تفاوتی دارد؟ جواب:۱**- قدرت فردی محدودترازقدرت اجتماعی است وانسان ها بی نیاز از دیگران نمی توانند به زندگی خودادامه دهند. ۲- درقدرت فردی دیگران نقشی ندارند ودرقدرت اجتماعی دیگران موثرند. ۳- درقدرت فردی نیازی به جلب رضایت دیگران نیست. ولی درقدرت اجتماعی نیازمند توافق وتبعیت دیگران هستیم.

۴- **چه کسانی ازقدرت اجتماعی بیشتری برخوردارند؟جواب:** کسانی که درزندگی توان تاثیرگذاری بیشتری براراده ی دیگران دارند.

۵- **مقبولیت درقدرت اجتماعی به چه معنایی است؟ جواب:** رضایت نسبت به قدرت دیگران وپذیرش وتبعیت از آن بامیل درونی

۶- **تبعیت اراده ی یک انسان از انسان دیگر به چند صورت انجام می پذیرد؟ جواب:** ۱- تبعیت باکرهت یعنی تبعیت ناشی ازترس،تهدید وزور که برای گریزاز تنبیه انجام می شود(به دلیل قدرت طرف مقابل)۲-تبعیت بارضایت یعنی عمل به اراده ی دیگران ازروی میل درونی، بدون استفاده از زور (که دارای مقبولیت است.)

۷- **مشروعیت قدرت چیست؟ برچه مبنایی می باشد؟ جواب:** قدرت براساس شریعتی که موافق حکم خداونداعمال می شود. برمبنای قوانین و احکام الهی می باشد .

۸- **درچه صورتی قدرت مقبول ودرچه صورتی قدرت مقبولیت ندارد؟ جواب :** درصورتی که نسبت به اعمال قدرت رضایت وخواست مردم باشد قدرت مقبولیت دارد واگر اعمال قدرت بااکراه وبدون رضایت وخواست مردم باشد قدرت مقبولیت ندارد.

۹- **درچه صورتی قدرت مشروعیت دارد؟** ودرچه صورتی مشروعیت ندارد؟ **جواب:** درصورتی که قدرت براساس شریعت وموافق حکم خداوندباشد مشروع است ودر غیراین صورت مشروعیت ندارد.

۱۰- مدارمقبولیت بامدارمشروعیت چه تفاوتی دارد؟ **جواب:** مدارمقبولیت قدرت، خواست واراده مردم بارضایت است ولی مدار مشروعیت حق وباطل بودن است براساس حکم و اراده ی تشریعی خداوند.

۱۱- **درچه صورتی قدرت هم مقبولیت وهم مشروعیت دارد؟ جواب:** درصورتی که خواست وارده ی مردم مطابق با حکم الهی واراده ی تشریعی خداوندباشد.

۱۲- **آیا درجامعه ای که فرهنگ عمومی مردم فرهنگ دینی باشد قدرت نامشروع می تواند مقبولیت داشته باشد ؟ جواب :** خیرچون مردم به حکم الهی اعتقاددارند اگرقدرتی نامشروع وضداحکام الهی باشداز مقبولیت ورضایت مردم بی بهره می شود.

۱۳- **سیاست راتعریف کنید:**

UPDF
WWW.UPDF.COM

جواب:چگونگی اعمال قدرت سازمان یافته برای هدفی معین سیاست است.

۱۴- حکومت راتعریف کنید:

جواب: مجموعه عواملی که سیاست های کل جامعه راپیش می برند.

۱۵- سیاست درمعنای عام ودرمعنای خاص راتوضیح دهید:

جواب:هرنوع سازماندهی قدرت درجامعه ونظام اجتماعی کل سیاست درمعنای عام است و سازماندهی قدرت درنظام سیاسی ، سیاست به معنای خاص است.

۱۶- حکومت وسیاست چه ارتباطی بایکدیگردارند؟

جواب: سیاست سازوکاراعمال قدرت است که بدون حکومت امکان تحقق ندارد. تاحکومتی برقرارنشود سیاستی اجرانمی شود.

۱۷- براساس چه ملاک هایی می توان نظام های سیاسی راطبقه بندی کرد؟

جواب: براساس الف) تعدادافرادتاثیرگذاروتصمیم گیردرحکومت (۱- حکومت یک نفر۲- حکومت چندنفرمحدود۳(اقلیت)- حکومت اکثریت مردم)ب) روش تصمیم گیری وتاثیرگذاری (۱- براساس اغراض،خواسته هاوتصمیمات شخصی ۲- براساس فضیلت وموازین عقلی برمدارحقیقت) ج) دینی یادنیوی(۱-حکومت هایی که برمداراحکام وقوانین الهی هستند. ۲-حکومت هاونظام های سیاسی سکولارودنیوی)

۱۸- براساس دیدگاه ارسطو نظام های سیاسی که یک نفردرآنهاحاکمیت دارندچنددسته اند؟ جواب: ۱- نظام سیاسی مونارشی که حکومت یک نفربراساس فضیلت ومدارحقیقت است . ۲- استبدادی(تیرانی)یا دیکتاتوری که حکومت یک نفربراساس خواست ومیل شخصی خوداست.

۱۹- دموکراسی وجمهوری ازدیدگاه ارسطوراتعریف کنید.

جواب: حاکمیت اکثریت مردم درصورتی که برمدارخواسته های آنها باشددموکراسی نامیده می شود.حکومتی که اکثریت مردم آن براساس حقیقت وفضیلت درنظام سیاسی حضورداشته باشندحکومت جمهوری است.

۲۰ - ازنظرارسطوچه تفاوتی بین نظام سیاسی دموکراسی وجمهوری وجوددارد؟

جواب: جمهوری حاکمیت اکثریت براساس فضیلت وحقیقت است ولی دموکراسی براساس خواست ومیل اکثرافراد به دورازحقیقت است.

۲۱ -جوامع فاضله وجاهله ازدیدگاه فارابی چگونه جوامعی هستند؟

جواب: مدینه فاضله جامعه الهی براساس سنت وقانون الهی بانظربه حقیقت واراده الهی باکمک عقل ووحی است.مدینه جاهلی ارزش هایش عقلانی، الهی و وحیانی نیست.ارزش هایش ارزشهای دنیوی می باشد.

۲۲- لیبرالیسم یعنی چه ؟

جواب: اباحیت ومباح دانستن همه امور برای انسان .آزادی انسانها مرجع تمام ارزش ها وآرمان های اجتماعی است.

UPDF
WWW.UPDF.COM

۲۳- لیبرالیسم باکدام فرهنگ ورویکرد سازگاراست؟

جواب: فرهنگ غرب ورویکرد دنیوی به عالم هستی وانکارشناخت علمی ارزشهای اجتماعی

۲۴- چرا پیروان لیبرال دموکراسی دچار تناقض (پارادوکس دموکراسی)هستند؟

جواب :چون ازیک سو معتقدندکسی که ازحدودنظام سیاسی لیبرالیسم خارج شود شایسته دریافت رای نیست وازسوی دیگر فرد لیبرال آزاداست که هرنوع عقیده ای راداراباشدواین دوبایکدیگر جمع نمی شوند.(باکسانی که عدالت رابرتراز آزادی می دانند راحت برخورد نمی کنند وآنهارا طردمیکنند.)

۲۵- مفهوم جمهوری اسلامی چیست؟

جواب: جمهوری به معنای رسمیت داشتن حضورمردم درنظام سیاسی .اسلامی یعنی فعالیت اجتماعی سیاسی مردم برمبنای عقاید وارزش های اسلامی است.

۲۶- درعقایداسلامی مقررات چگونه تعیین میشوند وشکل می گیرند؟

جواب: بااراده ومشیت خداوند نه مردم وانبیا واولیا، با دووسیله عقل ووحی مسولیت ما انسانها فقط شناخت احکام واجرای آن است ما درایجادمقررات اسلامی اراده واختیاری نداریم .

۲۷- تعدادی از ارزش های اجتماعی اسلامی رانام ببرید :

جواب: عدالت،آزادی،استقلال،امنیت ، تامین اجتماعی، نفی وابستگی ، عقلانیت ، مشورت،

۲۸-**وظیفه امت اسلامی چیست ؟** خودداری ازپذیرش طاغوت وقدرت های غیرالهی و فعالیت درشکل گیری امامت و ولایت براساس موازین اسلامی هوشمند.

۲۹- نمونه ای ازارزش ها وآرمان های اجتماعی بنویسید که درجامعه لیبرال دموکراسی با جمهوری اسلامی متفاوت باشد. چرا؟ پاسخ: معنای آزادی دراین دو جامعه متفاوت است.درنگاه اسلامی ارزش ها اهمیت الهی ودینی دارندو وسیله ای برای نزدیک شدن به خداهستندولی درنگاه لیبرال دموکراسی این گونه نیست.

۳۰-**درنگاه اسلامی جایگاه ارزش ها چگونه است؟** پاسخ : ارزش ها اهمیت الهی ودینی دارند و وظیفه ارزش های تقرب(نزدیک شدن)به خداونداست.

۳۱-**عبادات درچه صورتی ارزش بیشتری می یابند؟** پاسخ: هنگامی که بعداجتماعی وسیع تری پیدا کنند. احساس مسئولیت متقابل مردم ونظام سیاسی نوعی عبادت محسوب می شود.

۳۲-**حضورمردم دریک حکومت لیبرال دموکراسی چه تفاوتی با حضور مردم درجمهوری اسلامی دارد؟**

پاسخ: مردم دریک جمهوری اسلامی باید فعالیت خودرا عبادت بدانند ولی درلیبرال دموکراسی صرفا یک فعالیت اجتماعی عادی است.

سوالات درس دهم :

UPDF
WWW.UPDF.COM

۱- **چراجمعیت یکی ازویژگی های هویت ملی است؟**چون باافزایش تعدادجمعیت یک جامعه ، جامعه افزایش می یابد وباافزایش هویت اجتماعی درواقع هویت فرهنگی گستره بیشتری خواهدداشت.(البته این پیش فرض درصورتی صحیح است که جامعه دچارتزلزل وتعارض وبحران فرهنگی نباشد.)

۲- **چه رابطه ای میان جمعیت وهویت جوامع وجوددارد؟** هرچه تعدادجمیت یک جامعه بیشترباشد انتشاردهندگان (گسترش دهندگان)فرهنگ آن جامعه بیشترخواهدبود.زیرااعضای جهان اجتماعی،حامل وعامل یک فرهنگ ومعانی آن هستند.

۳- **اولین شرط بقای هرجامعه چیست؟**جمعیت جامعه

۴- **جمعیت هرجامعه،برثروت،امنیت،قدرت ومنزلت آن درمیان سایرجوامع چه تاثیری دارد؟** جمعیت یک جامعه می تواند برمیزان ثروت ،امنیت،قدرت ومنزلت آن تاثیرمثبت ویا منفی داشته باشد.درصورتی که میزان جمعیت یک جامعه متناسب باامکانات آن ورشدمتعادل باشدوانسجام وهماهنگی اجتماعی درحدمناسبی باشدافزایش جمعیت به افزایش شاخص های فوق می انجامدودرغیراین صورت افزایش جمعیت موجب کاهش شاخص های اقتصادی،سیاسی واجتماعی خواهدشد.

۵- **جوامع مختلف برای تامین جمعیت مطلوب خود،چه می کنند؟** به سیاست های جمعیتی روی می آورند.

۶- **عینی ترین ابعاد هویت یک جامعه چیست؟** جمعیت واقتصاد آن جامعه

۷- **راه گسترش وبسط هرفرهنگ دریک جامعه چیست؟** شناختن ،اندیشیدن،پذیرفتن وعمل کردن به آرمان ها،ارزش ها وعقایدآن فرهنگ با حاملان وعاملان بیشتر(جمعیت بیشتر)

۸- **نظام خویشاوندی چگونه شکل می گیرد؟**باگسترش خانواده ها وایجادنسبت هایی چون پدربزرگ،خاله،دایی،عمه،دخترعمو،پسردایی و...نظام خویشاوندی شکل می گیرد.

۹- **کاهش جمعیت یک جهان اجتماعی چه تاثیرات هویتی دارد؟** کاهش جمعیت یک جهان اجتماعی نیز به منطله ی محدودشدن گستره آن است که می تواندزمینه ساز بسط وتسلط جهان های اجتماعی دیگرباشد.

۱۰-**چراامروزه جوامع غربی با مسئله کاهش جمعیت وپیری جمعیت روبه روهستند؟ وبه چه سیاست هایی روی آوردند؟**به علت هایی مانند: بالا رفتن سن ازدواج ،افزایش بی ثباتی،فروپاشی خانواده ها وطلاق،رفاه زدگی ،عافیت طلبی ومصرف گرایی وبه دنبال آن ،هزینه پنداشتن فرزندان .سیاست های تشویق فرزندآوری وپذیرش مهاجران خارجی

۱۱-**منظورازسیاست های جمعیتی چیست ومسولیت آن برعهده کیست؟** مجموعه تدابیروراه حل هایی که نهادسیاست باهمراهی وهمکاری مردم وبا هماهنگی بین سایرنهادها جهت حل مشکلات جمعیت چاره اندیشی می کند.

۱۲-**انواع سیاست های جمعیتی رانام ببرید؟** سیاست های جمعیتی افزایش دهنده یاکاهش دهنده جمعیت.

۱۳-**ایران درچه دوره هایی سیاست های کاهش جمعیتی رادنبال کرده است؟**۱- پیش ازانقلاب اسلامی که ازسال ۱۳۴۵ تازمان پیروزی انقلاب طول کشیدوطی آن میزان رشد سالانه جمعیت ،از حدود۳/۱به ۲/۷ درصددرسال کاهش یافت.۲- ازسال ۱۳۶۸تا ۱۳۹۰ که رشدجمعیت از۳/۹به ۱/۳درصدکاهش یافت.

UPDF
WWW.UPDF.COM

۱۴-**برخی ازاصول کلی سیاست های جمعیتی ایران ازسال ۱۳۹۳تاکنون رانام ببرید:**تشویق ازدواج.- حمایت اززوج های جوان . – تشویق سیاست های فرزندآوری . – حذف بودجه هایی که جمعیت را کاهش می داد.- اختصاص تسهیلات ویژه برای مادران شیرده ....

۱۵-**درجامعه ما چه عواملی موجب کاهش تمایل به فرزند آوری شده است؟ پاسخ:**فشارهای اقتصادی ،تغییرسبک زندگی ،تغییرالگوهای تربیتی و...

۱۶-**آیا اعمال سیاست های تشویقی درافزایش جمعیت موثربوده است ؟ چرا؟ پاسخ :** خیر زیرا موجب کاهش فشارهای اقتصادی واجتماعی وارد برخانواده ها نشده است.

۱۷- **منظورازکنش های اقتصادی چیست؟**به آن دسته ازفعالیت های روزمره که برای تهیه وتولید وسایل ضروری زندگی ورفع نیازهای مادی ومعیشتی خودودیگران انجام می دهیم،کنش اقتصادی می گویند.

۱۸- **منظورازهویت اقتصادی یک جامعه چیست؟** ویژگی های اقتصادی که جامعه ماراازسایرجوامع متمایزمی کند.

۱۹- **ویژگی های هویت اقتصادی ایران چیست؟** اقتصادنفتی(وابستگی شدیدبوجه به صادرات نفتی)،دولت بزرگ(تعدادکارکنان دولت وسطح وحجم فعالیت دولتی نسبت به کل اقتصادبزرگ باشد.)عقب ماندگی اقتصادی تاریخی

۲۰-**چه عواملی درشکل گیری هویت اقتصادی کنونی ایران دخالت داشته اند؟** کشف نفت وسرمایه های حاصل ازفروش نفت به خارجیان هجوم اقتصادی استعمارگران اقتصادی،وابستگی اقتصادی به نفت،تحریم های اقتصادی ومالی،جنگ تحمیلی و...

۲۱-**اقتصادایران باچه معضلاتی روبه رواست؟**تورم،بیکاری،وابستگی به نفت،توزیع نابرابرامکانات،تجمل گرایی،غلبه فرهنگ مصرف گرایی

۲۲-**اقتصادنفتی(وابستگی اقتصادبه فروش نفت)چه پیامدهایی به دنبال دارد؟**شکل گیری تولیدملی ضعیف وشکننده،دولت بزرگی به وجودمی آید که می کوشدرفاه اقتصادی رابه مددنفت ونه رواج کسب وکارافزایش دهد.حتی هزینه های آموزش وبهداشت راکه دربیشترنقاط دنیا ازمحل مالیات ها پرداخت می شود،به کمک درآمدهای نفتی تامین می کند.اقتصاد تک محصولی به این معنا که بخش اصلی وعمده صادرات ومنابع درآمدی دولت به به یک محصول(درایران نفت

۲۳-**چرااستعمارگران حضورخودرادردیگرجوامع با هجوم اقتصادی آغاز می کنند؟** چون جهان غرب هویت خودرابراساس اقتصاد شکل می دهدودراین جهان ،هویت انسان ها وجوامع ،بیش از هرچیز به دارایی وتوان اقتصادی آنها وابسته است وهیچ مانعی رابرسرراه خودبرنمی تابدودرمسیرگسترش خود،شیوه های اقتصادی غیرسرمایه دارانه رادرسراسرجهان نابودمی کند.

۲۴-**راه نجات اقتصادایران واحیای هویت آن چیست؟** اجرای قانون اساسی وسیاست های اقتصادمقاومتی

۲۵-**هویت اقتصادی نوینی که ایران به دنبال آن است چه ویژگی هایی دارد؟**۱-باوربه تعالیم حیات بخش اسلام ۲-اتکابه ظرفیت های مولدمردمی ودولتی۳-روحیه جهادی،خلاقیت،نوآوری،ریسک پذیری،امید وهمبستگی۴-حضورفعال وموثردرتعاملات جهانی۵- برای مردم امنیت،رفاه وپیشرفت توام با عدالت وبرای جهان اسلام وبشریت الگویی ایرانی-اسلامی

UPDF
WWW.UPDF.COM

ازرشدوشکوفایی۶- استقلال اقتصادی وخودکفایی ۷-منع خام فروشی ثروت های طبیعی۸- حفظ اقتدارو عزت ملی در زایی درعین برون گرایی ۱۰- درمقابل انواع مشکلات وموانع مقاوم وپایدارمی شود.

۲۶-**نمونه هایی ازسیاست های کلی اقتصادمقاومتی درجمهوری اسلامی رانام ببرید.**رفتاراقتصادی بهینه بانگاه درون زا.حذف هزینه های اضافی.جلوگیری ازفساداقتصادی و...

۲۷-**سازوکارمقاوم سازی اقتصادایران دربرابرموانع داخلی وخارجی پیشرفت کدام است؟** اتکابه خودباوری،افزایش انسجام وسرمایه ی اجتماعی،هماهنگی وپیوستگی دولت وملت بایکدیگرو...

۲۸-**دانش آموزان برای تحقق اقتصاد مقاومتی چه مسئولیتی برعهده دارند؟**مطالعه وپژوهش ،روحیه خودباوری،عمل به ارزش های فرهنگی جامعه و...

۲۹- **چراجوامع غربی علیه ایران جنگ اقتصادی تمام عیاری به راه انداخته اند؟** زیرااین کشورهااقتصادرااساس همه چیز می پندارندوتمامی شیوه های اقتصادی غیرسرمایه داری رانابودشده می بینندوپاشنه آشیل ایران اسلامی رااقتصاد می دانند.

UPDF
WWW.UPDF.COM

دیجی کنکور
رسانه دانش آموزان موفق
DigiKonkur.com

UPDF
WWW.UPDF.COM

کنکوری ها
یازدهمی ها
دهمی ها

کانال تلگرام دیجی کنکور

یک کانال جامع به جای همه اپ ها و کانال های دیگر

- برنامه ریزی روزانه
- دوره های مشاوره ای
- فیلم های کنکوری
- نمونه سوالات امتحانی
- جزوات درسی
- پادکست های انگیزشی

و هر چیزی که نیاز داری و نداری ...
همه خدمات این کانال همیشه رایگان است

برای عضویت اینجا کلیک کنید

DGKonkur